

ONDERWIJS

JAARVERSLAG 2019

UHASSELT

Onderwijsverslag 2019

Inhoud

	pag.
1 De beleidsdoelstellingen onderwijs van de Universiteit Hasselt	5
1.1 Onderwijsbeleidsplan 2018-2021	5
1.2 Opvolging OWBP per doelstelling	6
2 De kwaliteitszorg	24
2.1 Interne kwaliteitszorg	24
2.2 Externe kwaliteitszorg	26
3 Het opleidingsaanbod	30
4 Onderwijs- en examenregelingen.....	31
4.1 Onderwijsregeling	31
4.2 Examenregeling	34
5 Gegevens over de studenten	36
6 Studenten met examencontract	36
7 Internationale relaties	37
7.1 Inleiding internationalisering aan UHasselt	37
7.2 Internationale onderwijsprogramma's	37
7.3 Universitaire ontwikkelingssamenwerking	41
8 Taalrapportering 2018-2019	44
8.1 Doelstellingen en rechtsgrond	44
8.2 Voorwaarde inzake kwaliteit en democratisering	47
8.3 Gedragscode	48

1 De beleidsdoelstellingen onderwijs van de Universiteit Hasselt

1.1 Onderwijsbeleidsplan 2018-2021

UHasselt reviseerde in 2018 via een bottom-up benadering en met inbreng van de faculteiten haar onderwijsbeleidsplan, resulterend in het onderwijsbeleidsplan periode 2018-2021. Na positief advies in de Onderwijsraad en het College van Decanen keurde de Raad van Bestuur het gereviseerde beleidsplan in november 2018 goed.

Om tegemoet te komen aan de gestelde voorwaarde in het Besluit Instellingsreview 2017 en om de implementatie van het onderwijsbeleidsplan systematisch te kunnen opvolgen, opteerde UHasselt ervoor om voor de operationele doelen kritische prestatie-indicatoren (KPI's) alsook targets per KPI te formuleren.

In het onderwijsbeleidsplan 2018-2021 stemde UHasselt haar onderwijsvisie af op haar instellingsvisie. De visie op onderwijs is in het beleidsplan in volgende strategische (SD) en operationele (OD) doelen vertaald:

SD 1	UHasselt biedt academische opleidingen aan waarvan het profiel in lijn is met (huidige en toekomstige) maatschappelijke ontwikkelingen en met een actieve betrokkenheid van het werkveld.
OD 1.1	De UHasselt-opleidingen sturen de inhoud van het opleidingsprogramma vanuit onderzoek, behoeften van het werkveld en (toekomstige) maatschappelijke ontwikkelingen.
OD 1.2	De UHasselt-opleidingen betrekken het werkveld op een actieve wijze in hun opleidingsprogramma's.
SD 2	UHasselt vormt studenten die futureproof zijn.
OD 2.1	De UHasselt integreert in haar opleidingen de academic en employability skills om studenten voor te bereiden op kritisch en autonoom leren en handelen.
OD 2.2	De UHasselt-opleidingen leren studenten omgaan met een multi- en interdisciplinaire (M/I) context.
OD 2.3	UHasselt bereidt zich, vanuit haar maatschappelijke betrokkenheid, voor op Community Service Learning (CSL).
OD 2.4	UHasselt zet in op doelgerichte onderwijsinfrastructuur (en -technologieën) voor het creëren van stimulerende leeromgevingen.
SD3	UHasselt stimuleert succesvolle studieloopbanen binnen de universitaire leer- en leefgemeenschap.
OD 3.1	De UHasselt responsabiliseert elke student voor de studievoortgang in zijn eigen studieloopbaan.
OD 3.2	De UHasselt ondersteunt vanuit loopbaanperspectief en via een geïntegreerde aanpak elke student in zijn ontplooiing.
OD 3.3	De UHasselt bouwt vanuit het belang van sociale integratie/binding aan een universitaire leer- en leefgemeenschap.
SD 4	De UHasselt versterkt de borging van kwaliteit van onderwijs.
OD 4.1	De UHasselt monitort op instellingsniveau de kwaliteit van haar opleidingen en haar onderwijsbeleid.
OD 4.2	De UHasselt implementeert met succes het kwaliteitssysteem (VISIO-O).
OD 4.3	De UHasselt stemt het kwaliteitszorginstrumentarium af op haar onderwijsvisie.
SD5	De UHasselt creëert voor haar personeel een lerende onderwijsgemeenschap.
OD 5.1	De UHasselt erkent het belang van de ontwikkeling van onderwijscompetenties.
OD 5.2	De UHasselt creëert een onderwijsgemeenschap om leren van en met elkaar te faciliteren.

1.2 Opvolging OWBP per doelstelling

In 2019 werden de actieplannen bij deze strategische en operationele doelstellingen verder uitgetekend, en werden de eerste stappen uit deze actieplannen uitgevoerd. Dit gebeurde in diverse werkgroepen, meestal onder leiding van een stafmedewerker uit de centrale diensten en met deelname van betrokken actoren uit de faculteiten en ondersteunende diensten.

Voor een aantal doelstellingen werden definities van concepten en maturiteitsniveaus scherpgesteld ter voorbereiding van het meten van de KPI's. Eind 2019-begin 2020 vond de eerste tussentijdse monitoring plaats, waarbij een verschillende aanpak gebruikt werd voor doelstellingen op instellingsniveau en doelstellingen waaraan op opleidingsniveau gewerkt wordt.

In wat volgt worden de gerealiseerde acties van 2019 omschreven.

SD 1 UHasselt biedt academische opleidingen aan waarvan het profiel in lijn is met (huidige en toekomstige) maatschappelijke ontwikkelingen en met een actieve betrokkenheid van het werkveld.

OD1.1 De UHasselt-opleidingen sturen de inhoud van het opleidingsprogramma vanuit onderzoek, behoeften van het werkveld en (toekomstige) maatschappelijke ontwikkelingen.

Om deze doelstelling op te volgen, is in 2019 de relatie tussen onderwijs, onderzoek, het werkveld en maatschappelijke ontwikkelingen verder theoretisch uitgediept. Op basis van deze theoretische studie zijn er denkoefeningen lopende in functie van het verder concretiseren en monitoren van deze doelstelling. Aangezien deze denkoefening nog niet is afgerond, is de doelstelling niet opgenomen in de monitoring op opleidingsniveau van 2018-2019, maar wordt wel algemeen gerapporteerd.

OD1.2 De UHasselt-opleidingen betrekken het werkveld op een actieve wijze in hun opleidingsprogramma's.

Onderwijs en het werkveld beïnvloeden elkaar wederzijds: het werkveld volgt ontwikkelingen op en vraagt geschoolden die op deze ontwikkelingen zijn voorbereid en pas afgestudeerden kunnen nieuwe wetenschappelijke inzichten in het werkveld integreren.

Om deze doelstelling op te volgen, zijn de maturiteitsniveaus in 2019 verder geconcretiseerd, op basis van een literatuurstudie en verkenning van opleidings specifieke initiatieven. Deze doelstelling is door middel van gesprekken met opleidingsverantwoordelijke en -ondersteuner (in casu: OMT-voorzitters en stafmedewerkers onderwijs) gemonitord in het academiejaar 2018- 2019.

Groeiplan 'Een sterke universiteit voor een sterke regio'

Op 20 september 2018 werd het groeiplan 'Een sterke universiteit voor een sterke regio' goedgekeurd door de Raad van Bestuur (zie jaarverslag 2018). In het Vlaamse Regeerakkoord werden 4 nieuwe opleidingen weerhouden die UHasselt mag inrichten en waarvoor de nodige initiatieven zullen genomen worden om dit decretaal mogelijk te maken. De 4 opleidingen betreffen:

- master Materiomics
- master Healthcare Engineering (master Systeem- en Procesinnovatie in de Gezondheidszorg)
- master Verpleeg- en vroedkunde
- bachelor Sociale Wetenschappen.

Profilering en positionering

Evenals de voorbije jaren werkte de UHasselt in 2019 aan het verhogen van de transparantie en de profilering van haar opleidingsaanbod. Ze diende meerdere aanvraagdossiers voor wijzigingen aan het opleidingsaanbod in bij VLIR en de Commissie Hoger Onderwijs. Deze gaan in vanaf het academiejaar 2020-2021.

- Naamswijziging van de afstudeerrichtingen binnen de master industriële ingenieurswetenschappen: nucleaire technologie

De afstudeerrichtingen misten een duidelijke profilering en de namen waren te lang en te complex. De afstudeerrichting 'milieutechnologie-radiochemie' zal voortaan 'Milieu' noemen. De opleiding wil bewust de milieutechnieken duidelijk profileren. Binnen 'nucleaire technologie' richt de afstudeerrichting milieu zich vooral op nucleaire decommissioning/ontmanteling, aanpak en monitoring (radioactief) afval en (radiologische) emissies met chemische en radiologische technieken. Monitoring van effect en mobiliteit van (radiologische) effluenten in de omgeving komt hier ook aan bod.

De afstudeerrichting 'nucleaire technieken/medisch nucleaire technieken' zal voortaan 'Nucleair en medisch' noemen. Tot op heden zat de focus van de medische technieken een beetje verscholen in deze naam en dit aspect is nu duidelijker zichtbaar. Nucleaire reactoren kunnen zowel voor productie van energie als productie van medische radionucliden gebruikt worden en beide aspecten worden in deze afstudeerrichting afgedekt. Daarbij wordt er o.a. gekeken naar achterliggende stralingsfysica, elektronica, hardware en monitoringsystemen. De studenten kunnen met keuzevakken (aangeboden buiten faculteit IIW) en de keuze van hun masterproeftopic meer naar Nucleaire reactor technologie (er is o.a. een keuzevak 'reactorfysica') of Medisch-Nucleaire technologie gaan (ze kunnen als keuzevak aansluiten bij anatomisch vak bij kinesitherapie). De naam 'Nucleair en medisch' duidt op het feit dat de studenten deze afstudeerrichting een meer medische of een meer nucleaire focus kunnen geven of indien ze wensen beide aspecten behouden.

- Naamswijziging van de opleiding 'Master of Statistics' naar de nieuwe benaming 'Master of Statistics and Data Science'

Naamswijziging van de afstudeerrichting 'Epidemiology and Public Health Methodology' in de opleiding 'Master of Statistics'

Nieuwe afstudeerrichting 'Data Science' in de opleiding 'Master of Statistics'

Op internationaal niveau, zowel academisch als professioneel, wordt Data Science als afzonderlijke discipline meer en meer erkend. Meer en meer vacatureberichten voor Data Scientists worden gepubliceerd. Wereldwijd zijn er nu vele afdelingen en departementen 'Statistiek' omgevormd en uitgebreid tot 'Statistics and Data Science'. Hetzelfde geldt voor onderwijsprogramma's, vooral ook zeer sterk in de Angelsaksische landen. Statistiek wordt erkend als een substantieel onderdeel van Data Science, en wereldwijd leeft de tendens om statistiekopleidingen te verbreden om de raakpunten met andere Data Science subdisciplines te versterken (bv. datamanagement, computing, data visualisatie, ...). Aan de UHasselt volgen we deze trend door de eindcompetenties van de masteropleiding aan te passen, met meer aandacht voor deze raakpunten, volledig binnen de bestaande DLRs. Parallel wordt de naam van de masteropleiding gewijzigd naar Master of Statistics and Data Science.

Naast de nieuwe benaming van de masteropleiding die gepaard gaat met een verbreding van het curriculum van de drie bestaande afstudeerrichtingen, is er ook behoefte aan een afstudeerrichting met een sterke focus op Data Science, maar nog steeds met een belangrijke statistiek-component. Dit wordt ingegeven door:

- 1) Internationale ontwikkelingen in het onderzoek: meer en meer kruisbestuiving tussen de Statistische Wetenschappen en de andere subdisciplines van Data Science; congressen over ontwikkelingen op de interface tussen Statistiek en Data Science. Er is een nood aan Data Scientists met een grondige kennis van statistiek.
- 2) Vele vacatureberichten voor Data Scientists die naast een goede kennis van de vele Data Science subdisciplines (bv. datamanagement, computing, data visualisatie, ...) ook een gedegen kennis hebben van de statistische methoden.
- 3) De instellingskeuze van de UHasselt om het Data Science Institute op te richten (sinds 1 juli 2019), waaronder onder meer het UHasselt Centrum voor Statistiek opereert en waardoor er academisch personeel met expertise in Data Science reeds werd aangetrokken en nog zal aangetrokken worden.

Interfacultaire School voor Educatieve Studies (SES): educatieve masters en onderzoeksgroep 'onderzoek van onderwijs'

Vanuit het belang dat UHasselt als *civic* universiteit hecht aan de vorming van leraren richt ze met de inschaling van de lerarenopleidingen in de Vlaamse Kwalificatiestructuur vanaf het najaar 2019 educatieve masteropleidingen en de verkorte trajecten voor alumni en zij-instromers in. Met talrijke startbekwame leraren en opleiders wenst UHasselt een positieve, maatschappelijke impact te hebben op het leren van jongeren in het leerplichtonderwijs en van volwassenen in opleiding in Limburg.

Om de omvorming van de huidige specifieke lerarenopleidingen tot educatieve masters voor te bereiden ondernam de instelling diverse acties:

- In 2017 richtte UHasselt de Interfacultaire School voor Educatieve Studies (SES) op. SES is verantwoordelijk voor de organisatie en het uitvoeren van de educatieve masteropleidingen. In 2018 gaf UHasselt verder vorm aan deze school. Zo werd ter voorbereiding van het onderwijs als voor de uitbouw van onderzoek van onderwijs een fulltime ZAP-lid aangesteld.
- In oktober 2018 diende UHasselt/tUL bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) de aanvraagdossiers Toets Nieuwe Opleiding in voor de educatieve masters economie, ontwerpwetenschappen, wetenschappen & technologie en gezondheidswetenschappen.
- In juni/juli 2019 erkende de Vlaamse Regering de vier educatieve masteropleidingen aan UHasselt. Omwille van de onderwijsbevoegdheid erkent de Vlaamse Regering de educatieve master in de wetenschappen en technologie georganiseerd door UHasselt in samenwerking met KU Leuven. Vanuit de samenwerking met LIMLO organiseert KU Leuven in Limburg (Diepenbeek) vanaf het najaar 2019 eveneens de verkorte educatieve masters voor zij-instromers.
- In juni 2019 werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met KU Leuven voor enerzijds de organisatie van de educatieve master wetenschappen en technologie en anderzijds een intentie tot samenwerking in de verkorte educatieve masters in Limburg met uitgangspunten en ambities op korte en middellange termijn.
- In oktober 2019 werden verschillende personeelsleden van de beide centra voor volwassenenonderwijs (LIMLO en STEP) tewerkgesteld aan UHasselt via het integratiekader (totaal 2,15 FTE). Dit gebeurde in samenwerking met de personeelsdienst alsook met onze associatiepartner Hogeschool PXL.
- Vanaf de zomer 2019 werden verschillende personeelsleden aangesteld binnen SES en de andere faculteiten om het onderwijs in de educatieve masteropleidingen vorm te geven.
- In september 2019 startten de vier educatieve masteropleidingen aan UHasselt succesvol met een 100-tal inschrijvingen over de vier educatieve masters heen.

In 2017 werd de onderzoeksgroep 'onderzoek van onderwijs' (O³) ondergebracht in de interfacultaire school voor educatieve studies (SES). Deze onderzoeksgroep bestaat uit (1) de Leerstoel Hoogbegaafdheid, (2) het SOHO onderzoek en (3) het onderwijskundig onderzoek.

De Leerstoel Hoogbegaafdheid werd opgericht in februari 2014. Verschillende projecten en activiteiten werden reeds binnen deze leerstoel uitgevoerd.

- Op 5 januari 2017 keurde de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport het tweejarijg project 'Efficiënte eerstelijns-interventies voor hoogbegaafdheid in de (geestelijke) gezondheidszorg in Vlaanderen' goed. Na afronding van het onderzoeksgedeelte in 2018 werd er in 2019 gewerkt aan een aantal publicaties.
- Vanaf september 2017 tot en met december 2020 loopt er een project 'Succesvol ondernemerschap en de link met hoogbegaafdheid'.
- Vanaf het voorjaar 2018 tot en met het voorjaar 2022 loopt er een doctoraatsonderzoek 'Welke leerkrachtcompetenties zijn noodzakelijk voor onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen?'

Het SOHO-onderzoek naar de bevordering van het studiesucces in het hoger onderwijs werd ook in 2019 gecontinueerd. De onderzoeksresultaten werden via diverse kanalen gedissemineerd. (zie ook SD 3)

In oktober 2018 werd een fulltime ZAP Onderwijskunde aangesteld die aan UHasselt het onderzoek van onderwijs verder uitbouwt.

- FLOW-project over Student Tutoring bij kwetsbare jongeren (1/9/2019-31/8/2020).
- In het najaar 2019 werden twee deeltijdse doctor-assistenten aangesteld, enerzijds voor de implementatie van de educatieve masteropleidingen en anderzijds voor de opzet van onderwijskundig en/of (vak)didactisch onderzoek.
- Eind 2019 werd een vacature geopend voor een bursaal. Het doctoraatsonderzoek sluit aan bij het thema van 'competentieverricht evalueren' (start 1/1/2020).

In samenwerking met Provincie Limburg werd de Leerstoel Gouverneur Herman Reynders 'Inclusief en excellent onderwijs: scholen die het verschil maken' opgericht. Deze gaat van start in het voorjaar 2020.

SD 2 UHasselt vormt studenten die futureproof zijn.

Ingegeven vanuit haar missie en visie (2018) vormt UHasselt studenten die futureproof zijn. Dit betekent dat studenten academische en employability skills ontwikkelen en in staat zijn om complexe problemen op te lossen. Zij zijn in staat om deze problemen te situeren binnen de maatschappelijke context en verwerven inzicht en vaardigheid in kritisch denken en de attitude om een actief engagement op te nemen als professional en als burger in een steeds veranderende maatschappij en wereld.

OD2.1 De UHasselt integreert in haar opleidingen de academic en employability skills om studenten voor te bereiden op kritisch en autonoom leren en handelen.

UHasselt wenst de academic en employability skills een volwaardige plaats te geven in het curriculum van elke opleiding in de vorm van leerlijnen. De acties in 2019 rond deze OD vonden plaats op twee domeinen: namelijk 1) inventaris stand van zaken en 2) ondersteuning bij implementatie.

1) Om de metingen in kader van de monitoring van het onderwijsbeleidsplan beter te kunnen uitvoeren werden de OD en bijhorende maturiteitsniveaus in de loop van 2019 verder scherpgesteld. Verder werd gestart met het maken van een gedetailleerde inventaris per opleiding van welke employability en academic skills al dan niet reeds ingevoerd zijn.

2) Ter ondersteuning van opleidingen bij de uitvoering van OD 2.1 werd de nodige praktische ondersteuning vanuit de dienst OODI voorzien. Daarnaast werd gestart met een inventaris van (good) practices i.v.m. employability skills binnen UHasselt. Deze inventaris bevat inspirerende voorbeelden die later verspreid kunnen worden. Daarnaast werd gestart met een literatuuronderzoek om handvaten te identificeren die ondersteunend kunnen zijn aan het uitwerken van leerlijnen rond de verschillende employability skills. Dit literatuuronderzoek zal resulteren in een concreet ondersteuningsdocument.

INSTELLINGSBREED KADER VOOR EVALUATIE EN ONDERWIJSLEEROMGEVING

In academiejaar 2017-18 werkte de dienst Onderwijsontwikkeling, diversiteit en innovatie een instellingsbreed kader voor evaluatie uit. De onderwijsmanagementteams van de opleidingen zijn de eindverantwoordelijke voor het opstellen van een evaluatieprogramma.

In navolging van de eerste opleidingen in 2018 gingen de resterende opleidingen, op een paar opleidingen na, in 2019-20 aan de slag met de vertaling van het instellingsbrede evaluatiekader naar een evaluatieprogramma op maat van de opleiding. Deze opleidingen startten in 2019 het overleg op of werkten het evaluatieprogramma voor de opleiding verder af met goedkeuring door het onderwijsmanagementteam.

In academiejaar 2018-19 werd een instellingsbreed kader voor onderwijsleeromgeving aan UHasselt opgesteld. Daar waar de onderwijsvisie van UHasselt de krijtlijnen aangeeft waarbinnen er gedacht kan worden over onderwijs, reikt het instellingsbreed kader voor onderwijsleeromgeving handvaten aan aan de onderwijsmanagementteams en docenten om kritisch na te denken over de eigenheid van onderwijs binnen de opleiding, over de organisatie- en werkvormen, om op die manier onderwijs te kunnen optimaliseren.

Net zoals bij het evaluatieprogramma, krijgt het opleidingsspecifieke onderwijsconcept en werkvormenprogramma vorm vanuit de eigenheid, de specificiteit en op het tempo van de opleidingen. Een aantal opleidingen heeft dit topic in 2019-20 opgenomen in voorbereidend overleg of in een vademecum omtrent onderwijsconcept, met inbegrip van werk- en evaluatievormen.

De meeste opleidingen startten echter nog niet met de uitwerking van een werkvormenprogramma, daar de focus in de meeste gevallen op het evaluatieprogramma lag.

OD2.2 De UHasselt-opleidingen leren studenten omgaan met een multi- en interdisciplinaire (M/I) context.

Studenten en afgestudeerden worden geconfronteerd met hedendaagse complexe uitdagingen en vraagstukken, die een multi- of interdisciplinaire aanpak vereisen. De UHasselt wil studenten hier optimaal op voorbereiden door hen in contact te brengen (bachelor) en hen te laten werken (master) in een multi- of interdisciplinaire context. Om te beginnen werd een verheldering van de concepten "multi- en interdisciplinair onderwijs" opgesteld. Dit is verder uitgediept in een literatuurstudie over o.a. de vormgeving van multi- en interdisciplinair onderwijs en identificatie van succesfactoren voor multi- en interdisciplinair onderwijs. Aanvullend is er gestart met een inventaris van interne (binnen UHasselt) en externe (buiten UHasselt) good practices inzake multi- en interdisciplinair onderwijs.

OD2.3 UHasselt bereidt zich, vanuit haar maatschappelijke betrokkenheid, voor op Community Service Learning (CSL).

Community Service Learning (CSL) is een ervaringsgerichte onderwijsvorm waarbij studenten academische competenties en leerinhouden verwerven, die ze toepassen in een maatschappelijke context (gemeenschap) en waarbij ze een maatschappelijk engagement aangaan, waarover ze

kritisch reflecteren. Hierbij leren ze een betekenisvolle, sociale of maatschappelijke bijdrage te leveren aan een bepaalde gemeenschap of doelgroep, door in te spelen op reële maatschappelijke of sociale noden en problemen. Voor hoger onderwijs is dit eveneens de link tussen dienstverlening en maatschappelijk engagement. De student leert burgerlijke verantwoordelijkheid op te nemen.

CSL kan kortweg omschreven worden als een ontmoeting van wetenschap en de samenleving met voordelen voor alle partijen: de studenten, de universiteit en de samenleving:

- student: dankzij concrete cases krijgen studenten een beter beeld van wat ze met hun opleiding kunnen doen. Bovendien krijgen ze zicht op eigen vaardigheden, m.a.w. CSL draagt bij aan hun persoonlijke ontwikkeling. Via CSL kunnen studenten een engagement opnemen in de maatschappij, maar zo ook op een geïntegreerde manier employability skills in de praktijk toepassen.
- universiteit: door samenwerkingen aan te gaan met maatschappelijke partners vergroot en versterkt de instelling haar netwerk. Projecten laten de relevantie van academisch onderwijs voor de samenleving zien. Opleidingen blijven op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen in hun vakgebied of op maatschappelijk vlak.
- maatschappelijke organisaties verrijken zich met de academische kennis en perspectieven die studenten inbrengen.

Eind 2018 organiseerde UHasselt een instellingsbrede onderwijsdag onder de titel: Community Service Learning in een civic universiteit. Als voorbereiding op de onderwijsdag vond een verkennende consultatie plaats in alle opleidingen. Uit de resultaten van de gesprekken en de onderwijsdag werd duidelijk dat UHasselt heel civic gericht is en er al veel diverse initiatieven bestaan, zowel curriculair als buiten een curriculum en dit in alle faculteiten. Geen van deze initiatieven was expliciet genoemd en ook niet uitgewerkt als CSL.

Om opleidingen te stimuleren om aan de kritisch-maatschappelijk-geëngageerde competenties van studenten te werken, werd in 2019 bijkomend budget voorzien voor de interne call voor innovatieve onderwijsprojecten (IOP's) in het curriculum. Ook hier werd de diversiteit die mogelijk is onder civic en CSL gerespecteerd en gehonoreerd. Op basis van deze call werden drie projecten in drie verschillende faculteiten goedgekeurd.

In 2019 werd UHasselt actief lid van Europese en Vlaamse netwerken rond CSL in hoger onderwijs. European netwerk CSL in Higher Education, European observatory for European Service Learning in Higher Education en het Vlaams netwerk CSL in hoger onderwijs opgericht in 2019 onder UCSIA.

In september 2019 ondertekende UHasselt een memorandum of understanding met Enactus Belgium. Sinds de kick-off in oktober komt het UHasselt Enactus team wekelijks bijeen om een sociaal maatschappelijk ondernemingsproject uit te werken.

OD2.4 UHasselt zet in op doelgerichte onderwijsinfrastructuur (en –technologieën) voor het creëren van stimulerende leeromgevingen.

ICT IN ONDERWIJS

In 2016 lanceerde UHasselt het ALIPA-project (Aligning IT with Partners) – een project met als doel het bepalen van de ICT-strategie voor de komende jaren. Binnen ALIPA werd in 2017-2018 door een werkgroep o.l.v. de vicerector Onderwijs een strategie m.b.t. stimulerende en digitale leeromgevingen voorbereid, goedgekeurd door het Dagelijks Bestuur (19.03.2018).

Terwijl bepaalde IT aangelegenheden in ALIPA en vervolgprojecten in uitvoering blijven (bv. IT in relatie tot RDM, IT architectuurprojecten, security, IT governance...) is ALIPA – ICT in Onderwijs een terugkerend agendapunt op de Onderwijsraad. In afwachting van een overkoepelende IT governance structuur in UHasselt wordt advies van de Onderwijsraad gevraagd in welbepaalde beslissingen rond

ICT in Onderwijs, in het bijzonder de verdere uitvoering van de strategische lijnen die door de werkgroep uitgezet werden. Een voorbeeld hiervan is het uitschrijven van specificaties en de voorbereiding van een aanbesteding rond een platform voor opslag en editeren van video's (voor opslag van videomateriaal en integratie in interactief leermateriaal via de digitale leeromgeving Blackboard) in de loop van 2019. Naast de aanschaf en exploratie (via demo's en pilootprojecten) van software ter ondersteuning van activerende werkvormen in de UHasselt opleidingen, is de creatie van doelgerichte onderwijsinfrastructuur een streefdoel van deze operationele doelstelling. Concreet gaat het hier over het uitrusten van flexibele leslokalen waarin zowel gedoceerd kan worden als groepswork kan plaatsvinden, met voldoende voorzieningen voor o.a. projectie van leermateriaal. In 2019 werd het ontwerp gemaakt voor twee dergelijke lokalen op campus Diepenbeek, en werd de aanschaf van het benodigde meubilair en andere infrastructuur (bv. beeldschermen) voorbereid. In juli 2018 en 2019 werd een procedure uitgeschreven waarbij een opleiding via gemotiveerde aanvraag de aanschaf/verlenging van onderwijstechnologische software kan voorstellen. Dergelijke procedure is een voorbeeld van de werkzaamheden resulterend uit structureel overleg tussen de dienst onderwijsontwikkeling, diversiteit en innovatie (OODI) en de IT diensten. Andere activiteiten in deze operationele doelstelling in 2019 richtten zich op het opvolgen van evoluties in digitale leeromgevingen (Blackboard en mogelijke alternatieven), plagiaatdetectiesoftware, aanwezigheidsregistratiesysteem, e-portfolio/studentvolgssysteem, digitale examinering (ook met proctoring in het Erasmus Plus project OP4RE)...

INNOVATIEVE ONDERWIJSPROJECTEN

Innovatie in onderwijs is één van de speerpunten van UHasselt. Sinds 2015 worden de faculteiten daarom uitgenodigd om innovatieve onderwijsprojecten (IOP) in te dienen. Vanuit de IOP's willen we onderwijsvernieuwing inbedden in de opleidingen.

In september 2019 startten voor UHasselt vijf nieuwe innovatieve onderwijsprojecten. Vanuit de IOP's wordt een impuls gegeven aan projecten in lijn met een algemene onderwijsinnovatie, aan projecten in lijn met Community Service Learning of aan projecten die de civic missie van UHasselt aantonen in onderwijs. De vijf gehonoreerde innovatieve onderwijsprojecten zijn:

1. De civic-stage als sluitstuk van de leerlijn civic-reflectie (faculteit ARK)

De opleiding architectuur schrijft al jaren aan een eigen civic verhaal. De opleiding wil de huidige master curriculumhervorming inzetten om tot een gedragen civic verhaal te komen bij collega's en studenten. Om dit te ondersteunen stelt dit IOP voor om een leerlijn civic-reflectie uit te werken die studenten aanzet om kritisch te reflecteren over de rol die ze willen en kunnen spelen als ontwerper in een regio met specifieke maatschappelijke (en ruimtelijke) uitdagingen. Het wil deze leerlijn uitwerken door de methodiek van probleemgestuurd projectgebaseerd leren toe te passen op het opleidingsonderdeel van de stage.

2. Naar een visie over persoonsvorming in het rechtenonderwijs (faculteit REC)

Het project houdt in dat masterstudenten in de rechten samen met juridische professionals een visie ontwikkelen over persoonsvorming in het raam van de rechtenopleiding. Wat zou deze persoonsvorming moeten inhouden opdat afgestudeerde juristen niet alleen juridisch, maar ook op persoonlijk vlak worden gevormd opdat zij zo goed mogelijk dienstbaar zouden kunnen zijn aan de rechtzoekende en de samenleving? Welke persoonlijke kwaliteiten dienen daarvoor te worden verworven? En hoe kan deze persoonsvorming worden verwezenlijkt tijdens de opleiding? Tijdens de bijeenkomsten van studenten en professionals wordt een veelzijdige mix van methodes ingezet..

3. Implementatie van een Community Service Learning OPO binnen een veranderende revalidatie context (faculteit RWS)

Binnen het nieuwe competentiegerichte curriculum van de opleiding wenst het projectteam in derde bachelor een CSL (keuze)opleidingsonderdeel (OPO) op te richten. In dit OPO zullen studenten op vraag van, en in samenwerking met organisaties uit het werkveld, een project

uitschrijven en uitvoeren ten voordele van de maatschappij. Evaluatie en feedback is mogelijk van op afstand door middel van Blog en Vlogberichten. Via overkoepelende interdisciplinaire projecten kan het opleidingsonderdeel uitgroeien tot een instellingsbrede keuze(OPO).

4. Modelleringsweek wiskunde - Probleemoplossend werken "in-silico" (faculteit WET)

Tijdens een modelleringsweek werken excellente leerlingen uit het secundair onderwijs en studenten van de UHasselt aan een realistisch vraagstuk uit het bedrijfsleven, een overheidsdienst of een NGO. De teams van leerlingen en studenten gaan samen op zoek naar een wiskundige en op computersimulatie gebaseerde oplossing van de problemen. Voorbeelden van onderwerpen zijn optimale plaatsing van zonnepanelen, optimale bezetting en inzet van treinen, bewegingen op de aandelenmarkt ... Hierin speelt het contact met de industrie uiteraard een belangrijke rol.

5. Transport Innovation Challenge: een collaboratief innovatieplatform voor civic uitdagingen

School voor Mobiliteitswetenschappen

De "Transport Innovation Challenge" is een te ontwikkelen opleidingsonderdeel in het nieuwe curriculum voor de Master of Transportation Sciences. Het voorgestelde project reikt over de grenzen van opleidingsonderdeel en opleiding heen als pilootproject voor een collaboratief innovatieplatform.

De studentengroep (lokale, internationale en distance-learning studenten) vormt samen met stake-holders (experts, overheden, bedrijven) een online community die civic uitdagingen in kaart brengt, analyseert en creatieve oplossingen ontwikkelt. Het toevoegen van civic uitdagingen is de ideale methode om studenten reeds in de opleiding te betrekken in de samenleving. Om de betrokkenheid van de studenten bijkomend te verhogen, wordt er gebruikt gemaakt van gamification.

SD 3 UHasselt stimuleert succesvolle studieloopbanen binnen de universitaire leer- en leefgemeenschap.

UHasselt wil alle studenten kansen bieden om een zo optimaal mogelijk studieparcours te realiseren. Dit doet ze door de ontplooiing van de student als lerende en als persoon te ondersteunen:

- met focus op zijn zelfinzicht, zelfredzaamheid en zelfsturing;
- in het perspectief van zijn volledige (studie)loopbaan;
- vanuit een geïntegreerde aanpak van een team van studentenondersteuners;
- binnen een gemeenschap waarbij de student zich betrokken en verbonden voelt.

Met een geïntegreerde aanpak van in eerste instantie studentenondersteuners (studie(loopbaan)-begeleiders en studentenpsychologen) wordt de studieloopbaanbegeleiding in brede zin complementair vormgegeven. Bedoeling is om vanuit een gedeelde visie een gezamenlijk kader uit te tekenen en een elkaar versterkend begeleidingsaanbod uit te werken, met aandacht voor de loopbaancompetenties en sociale integratie van de student. In deze gedeelde visie zullen we studenten vraaggestuurd laten reflecteren over hun eigen ervaringen en handelen en inzetten op cruciale componenten qua zelfsturing. In 2019 werden verschillende initiatieven (begeleidende werkgroep, teamdag) genomen om dit gedeeld kader te initiëren.

OD3.1 De UHasselt responsabiliseert elke student voor de studievoortgang in zijn eigen studieloopbaan.

UHasselt maakt studenten bewust van hun verantwoordelijkheid in hun studievoortgang door hen autonomie te geven en zelf doordachte keuzes te laten maken. Deze taak is een gedeelde verantwoordelijkheid van de studentenondersteuners, het onderwijzend personeel en de studenten

om hen enerzijds bewust te maken van de curriculumopbouw en anderzijds van de studievoortgangsmatregelen en mogelijke begeleiding van UHasselt bij het opstellen van hun studietraject. Essentieel hierbij is dat de student actief betrokken is bij de opleiding, zich zo identificeert met de opleiding en zijn studietraject, zich zo verantwoordelijk voelt en bewuste keuzes maakt om de studie tot een succes te maken.

Samen met alle studentenondersteuners (studie(loopbaan-)begeleiders en studentenpsychologen) willen we de studenten in verschillende fasen van hun studieloopbaan zo complementair mogelijk ondersteunen in het opnemen van verantwoordelijkheid voor hun eigen studieloopbaan.

In eerste instantie werd een literatuurstudie uitgevoerd rond de begripsbepaling van responsabilisering.

Volgend op het literatuuronderzoek werden volgende acties ondernomen:

- Inventaris modellen / methodieken in kader van responsabilisering
- Inventaris studentfactoren studiesucces
- Organisatie één volledige teamdag voor alle studentenondersteuners (studiebegeleiding, studieloopbaanbegeleiding en studentenpsychologen) waar werd getracht tot een gedeelde visie te komen over:
 - o Wat is responsabilisering van studenten?
 - o Hoe trachten we dit te bereiken?

Hierbij werd ook een inventaris gemaakt van de huidige ondersteuning die de studentenondersteuners bieden aan de studenten en hoe deze, voor de student, bijdragen tot het maken van bewuste keuzes in hun studie.

OD3.2 De UHasselt ondersteunt vanuit loopbaanperspectief en via een geïntegreerde aanpak elke student in zijn ontplooiing.

UHasselt wil haar studenten kennis, maatschappelijke inzichten én skills bijbrengen – om zo van hen kritische, geëngageerde wereldburgers én wendbare, veelzijdige afgestudeerden te maken die zich weten aan te passen aan een voortdurend veranderende maatschappelijke context inclusief een steeds wijzigende arbeidsmarkt (missie, visie UH). In de eindcompetenties van de opleidingen ligt de klemtoon op academische en generieke beroepscompetenties. Bovendien heeft de UHasselt generieke employability skills geïntegreerd in de competentieprofielen van de opleidingen. Studenten ontwikkelen op die manier academische en employability skills die zij duurzaam kunnen inzetten in hun privé en professioneel leven. Ruimer dan competenties gaat het begrip talenten dat sterk ontwikkelde competenties met interesses verbindt.

We willen dus nog meer de talenten van studenten detecteren, ondersteunen en verder ontwikkelen in het perspectief van hun volledige (studie)loopbaan door studenten bewust te maken van hun talenten.

Vanuit loopbaanperspectief betekent dit dat we in de begeleiding van de studenten telkens de context van de student mee in rekening brengen en de match tussen de wensen en mogelijkheden van de student willen optimaliseren met a) de studiekeuze voor een opleiding aan de UHasselt, b) een heroriëntering voor een andere opleiding aan de UHasselt en elders of c) de professionele loopbaan na afloop van de studies.

Samen met andere studentenondersteuners (studieloopbaanbegeleiders en studentenpsychologen) willen we de studenten in verschillende fasen van hun studieloopbaan zo complementair mogelijk ondersteunen.

Daarnaast onderzoeken we hoe we op termijn samen met verschillende faculteiten of opleidingen een complementair loopbaanondersteuningsmodel kunnen vormgeven.

In eerste instantie werd een literatuurstudie uitgevoerd rond de begripsbepaling van talenten, talentbewustwording en -ontwikkeling; het loopbaandenken en -begeleiding.

Volgend op het literatuuronderzoek werden volgende acties ondernomen:

- professionalisering studiebegeleiders op vlak van talentbewustwording
- inventaris methodieken rond talentherkenning / talentbewustwording vanuit perspectief studiebegeleiding
- inventaris van initiatieven rond loopbaandenken / talentontwikkeling universiteitsbreed, op niveau van opleidingen en studentondersteunende diensten
- vertegenwoordiging van UHasselt in stuur- en werkgroepen van VLIR-VDAB-samenwerking met de focus op het maximaal ontwikkelen en ondersteunen van de loopbaancompetenties van alle studenten en het faciliteren van vlotte loopbaantransities
- integratie van talentbewustwording in het studiebegeleidingsaanbod

ONDERNEMERSCHAP

StudentStartUP UHasselt zet in op het stimuleren van ondernemend denken en handelen bij studenten en helpt bij de opstart van een eigen zaak

In 2019 zien we dat de interesse bij studenten van UHasselt voor ondernemerszin en ondernemerschap sterk is aangewakkerd. Proeven van ondernemen is voor steeds meer studenten een bewust gekozen aanvullend (leer)traject. De groei van het aantal ondernemende studenten is echter geen doel op zich. De focus ligt niet op kwantiteit, maar op kwaliteit. Ondanks de stijgende belangstelling merken we dat 'ondernemerschap' en 'ondernemerschapsvaardigheden' voor nog te veel studenten en docenten lege begrippen zijn die afschrikken. Het is en blijft een rol voor StudentStartUP om elk academiejaar opnieuw te sensibiliseren, duiden en engageren.

StudentStartUP UHasselt begeleidde in 2019 88 studenten, onder wie

- 32 studenten reeds gestart zijn met een onderneming;
- 24 studenten hun idee concreet aan het uitwerken zijn;
- 20 een idee zoeken of nog een vaag idee hebben;
- 12 studenten die hun idee onderzocht hebben, maar niet zullen verderzetten;
- 66 man is en 22 vrouw;
- 34 Bedrijfseconomische wetenschappen, 17 Industriële ingenieurswetenschappen, 15 Wetenschappen, 13 Architectuur en Kunst, 3 Revalidatiewetenschappen, 3 Geneeskunde en levenswetenschappen, 2 Rechten, 1 Mobiliteitswetenschappen.

OD3.3 De UHasselt bouwt vanuit het belang van sociale integratie/binding aan een universitaire leer- en leefgemeenschap.

UHasselt gaat voor de uitbouw van een gemeenschap waar studenten zich als lerende en al persoon goed voelen en kunnen ontplooiën, verrijken en ontspannen in interactie met de verschillende actoren binnen die gemeenschap (medestudenten, docenten, studentenondersteuners...) en vanuit een betrokkenheid bij en verbondenheid met hun opleiding, medestudenten... en de onderwijsinstelling. De ontwikkeling van een collectieve/sociale identiteit heeft o.a. een positieve impact op het studiesucces van de student. Deze leer - en leefgemeenschap ontwikkelt zich zowel in een formele als informele setting binnen en buiten het curriculum. Studenten dragen deze verbondenheid en betrokkenheid ook uit buiten de onderwijsinstelling in verschillende vormen van interactie met de maatschappij als *civic* universiteit.

In 2019 werd verder vormgegeven aan deze doelstelling door het afronden van een literatuuronderzoek met betrekking tot de rol van sociale integratie bij studenten, en de hieraan positief gecorreleerde aspecten zoals een verhoging van intrinsieke motivatie, studie-tevredenheid, betrokkenheid, reflectievaardigheden, en algemeen welzijn en ontplooiing bij onze studenten.

Gerelateerd aan het concept sociale integratie, en de wisselwerking met academische integratie, werd hierbij aandacht besteed aan het fenomeen eenzaamheid onder studenten, waar deze eenzaamheid een belangrijke predictor is voor zowel mentale moeilijkheden als drop-out binnen de studentenpopulatie.

Naast de literatuurstudie en inventaris van reeds bestaande initiatieven werd de volledige groep student ondersteunende diensten ingezet als klankbord en middel om een gedragen visie en vervolgens actieplan op te stellen betreffende deze doelstelling.

Dit actieplan zal een visie en concrete doelstellingen beschrijven ten aanzien van deze student ondersteunende diensten, rekening houdend met de eigenheid van de studentenpopulatie aan UHasselt, en *outreaching* naar andere diensten en de opleidingen binnen UHasselt.

Op kortere termijn werden reeds enkele initiatieven in gang gezet met betrekking tot de sociale integratie van de studenten. Dit betreft het voorstel tot introduceren van de KLIKK-app, de aanpak van de vormgeving en van de agora, en het ontspanningsaanbod voor studenten op deze agora, de vlotte bereikbaarheid en beschikbaarheid van de ondersteunende diensten, en een evaluatie en eventuele bijsturing/pilootproject betreffende de organisatie van de introductiedagen van de eerstejaars studenten.

Instream en doorstroom van studenten verbeteren

INSTROOM VAN STUDENTEN VERBETEREN

Overgang secundair onderwijs – hoger onderwijs

Om de instroom van generatiestudenten zo vlot mogelijk te laten verlopen, heeft de universiteit steeds veel belang gehecht aan goede relaties met het secundair onderwijs. Toch blijkt de laatste jaren dat de problematiek van de instroom – dit geldt niet enkel voor de Limburgse regio – nog grondiger moet worden aangepakt. Voor haar aanpak baseert de universiteit zich op een onderzoek naar de overgang secundair onderwijs – hoger onderwijs en het hieraan gerelateerde studiesucces. Zij zet in op methodieken en ondersteunende tools om het oriënteringstraject en de studiekeuze zo goed als mogelijk te begeleiden en is sceptisch ten aanzien van oriëntatie-/toelatingsproeven die op basis van een eenmalige test studenten adviseren over hun bekwaamheid tot het aanvangen van hoger onderwijs.

Het betreffende onderzoeksproject werd opgezet in 2013 onder leiding van de ere-vice-rector onderwijs (zie ook onder SD2 bij onderzoek van onderwijs).

In een **eerste fase** werd een uitgebreide literatuurstudie uitgevoerd. Hierbij werden de belangrijkste studentfactoren voor studiesucces in het hoger onderwijs in kaart gebracht.

In een **tweede fase** werd in het najaar van 2014 een samenwerkingsproject met scholen opgestart dat een betere oriëntering van leerlingen naar het hoger onderwijs beoogt. In een 35-tal scholen secundair onderwijs werden gegevens verzameld m.b.t. belangrijke factoren voor studiesucces in het hoger onderwijs (gebaseerd op voorgaande literatuurstudie). Dit gebeurde voor drie cohorten leerlingen. Deze gegevens werden vervolgens gekoppeld aan de studieresultaten in het hoger onderwijs. Er werden analyses uitgevoerd voor de deelnemende leerlingen die in 2015-2016, 2016-2017 en 2017-2018 ingestroomd zijn aan de Universiteit Hasselt of KU Leuven. Vooral factoren m.b.t. de vooropleiding blijken belangrijk te zijn voor studiesucces in het hoger onderwijs. Meer bepaald hebben de volgende twee factoren samen een zeer hoge correlatie met studieresultaten aan de universiteit: de studieprestaties in het laatste jaar secundair onderwijs en de overeenstemming tussen studierichting SO en de gekozen opleiding aan de universiteit.

Dit onderzoek werd besproken in de Vlaamse Interuniversitaire Raad. De Universiteit Hasselt zal, in samenwerking met de andere universiteiten, bovenvermeld onderzoek voor leerlingen die de overstap maakten vanuit scholen in Limburg naar de UHasselt of de KU Leuven uitbreiden naar alle scholen en universiteiten in Vlaanderen. Indien de onderzoeksresultaten positief zijn, kan dit de basis vormen om een tool te ontwikkelen die de oriëntering naar het hoger onderwijs verder ondersteunt en door scholen kan ingezet worden in het kader van studiekeuzebegeleiding en het studiekeuzeadvies van de klassenraad.

STEM – SOHO (overgang secundair – hoger onderwijs)

Speciale aandacht is er eveneens voor de verbetering van de instroom in de wetenschappelijke opleidingen, de zogenaamde STEM-opleidingen: naast activiteiten in het kader van UHasselt voor leerkrachten en Proeven van UHasselt (voor leerlingen: proefritten, 'prof voor de klas', TAST-INGs, workshops voor leerlingen, meeloopdagen...) is extra ingezet op het ontwikkelen van netwerken met leraren en op professionaliseringsactiviteiten.

De SOHO-projecten hebben een dubbel doel:

- Versterken van de relaties met leraren S.O. Vanuit iedere discipline is een stuurgroep van leraren geïnstalleerd. Binnen deze stuurgroep krijgen de leraren de kans om ervaren noden t.a.v. het aanbod aan te geven en te evalueren.
- Ontwikkeling van specifiek didactisch materiaal voor leerlingen voor de kennismaking met of de remediëring van leerstof.

De SOHO-projecten zijn:

- Ecotron Mysterie, een workshop voor leerlingen van de 2de en de 3de graad ASO en TSO;
- DNA-profielen, een uitleenbox voor het maken van reële DNA profielen en een voorbereidende workshop voor leraren van de 3de graad ASO, die deze box wensen uit te lenen;
- Biologie: Er is een poll uitgestuurd naar leerkrachten SO voor thema's, waarin ze zich via nascholing willen professionaliseren. Op basis hiervan is een prioriteitenlijst opgesteld en wordt een 4-tal nascholingen uitgewerkt.
- Gaming Project in Chemie – GAP © - inclusief een proof-of-concept game: een remediëringstool, die zowel zijn toepassing vindt in het hoger secundair onderwijs, als in de overgang naar het hoger onderwijs, met name in de septembercursus chemie;
- Pilotproject Chemonomics: pilotproject met enkele Limburgse secundaire scholen om leerlingen uit de derde graad wetenschappelijk te inspireren en aan te zetten tot creatief ondernemen;
- PHYS-X 2.0: met als doel de link tussen UHasselt en de secundaire scholen te versterken door middel van workshops en nascholingen, de ontwikkeling van lesmateriaal voor gebruik in scholen, nieuwe leerlingenpractica en demonstratievideo's voor leerkrachten, de ontwikkeling van een onderwijsplatform en digitale leermiddelen;
- Echografiekits, uitleenboxen voor het uitvoeren van een practicum in de 3de graad ASO en TSO rond medische fysica, alsook gekoppeld aan de leerstof rond trillingen en golven.
- Fysica: verder uitbouwen van netwerk en activiteiten met leerkrachten (o.a. via Fys@LIM-netwerk en stuurgroep voor bevraging van noden en wensen van leerkrachten) en externe partners (Cosmodrome, Technologiebende, T2-Campus,...) via 'Fysica-Ambassadeur'.
- Interactief platform wiskunde: een aanbod van oefeningen, videofragmenten en lesmateriaal voor leerlingen van de 3de graad SO en studenten UHasselt;
- Wiskunde: vergelijking en afstemming van de leerplannen SO en de begincompetenties van de verschillende studierichtingen aan de UHasselt; daarnaast worden er ook nascholingen Wiskunde georganiseerd.
- Informatica: Progra-meer: nascholingen voor leerkrachten (wiskunde, wetenschappen, ...) binnen het domein van de algoritmiek en het leren programmeren;
- YouTube-videoreeks: Leren programmeren met Python.

- Proeftraject STEM-project 'Interdisciplinaire onderzoekscompetenties in de klas: Bouw je eigen klimaatkamer' (samenwerking tussen Biologie, Fysica, Wiskunde, Informatica, ...) waaraan 5 scholen (WICO Neerpelt, KAMSA Aarschot, Mariaburcht Stevoort, KA Geel, Hasp-O Sint-Truiden) deelnemen. Concept 'teach the teachers', waarbij er materiaal wordt uitgeleend aan de betreffende leerkrachten en zij tijdens 4 contactmomenten begeleid worden bij het opzetten van een onderzoeksproject in de klas (wetenschappelijke methodiek, programmeren sensoren, data-analyse, ervaringen uitwisselen). Visie naar '20-'21 toe is om dit project uit te breiden naar minstens 15 scholen.
- coachingproject voor de toelatingsproef geneeskunde... (zie vorige jaarverslagen).
- Jaarlijkse inspiratiedag STEM met inspirerende keynote spreker en STEMMige workshops (samenwerking met PXL, Provincie Limburg, OntdekTechniekTalent en AUHL).
- Binnen STEMOOV-project (STEM Onderzoekend, Ontwerpend en Verbindend leren), een samenwerking met PXL, Provincie Limburg, OntdekTechniekTalent en AUHL:
 - o Ontwikkeling van STEMOOV inspiratiegids dat volgende handvaten omvat:
 - Visie sterk STEM-onderwijs
 - Profiel STEM-lerarenteam
 - STEMOOV-model
 - Verbindende STEMOOV concepten (ook Engelstalig)
 - Competentiegerichte evalueren
 - o Opzetten van begeleidingstrajecten in secundaire scholen voor vormgeving STEM-onderwijs in de 1ste graad in multidisciplinaire teacher design teams.
 - o Lid van stuurgroep Vlaams netwerk iSTEM voor het ontwikkelen van STEM-projecten in teacher design teams
 - Project hydroponics in school X Plus Lommel (1ste graad SO)

Educatief medewerkers School voor Educatieve Studies (SES) – Relatiebeheerder S.O.

Om sterker te kunnen inzetten op het netwerk met secundair onderwijs (S.O.) zijn op 2 niveaus mandaten vrijgemaakt: nl. 1 voltijds mandaat bij de dienst Communicatie en Marketing (relatiebeheerder secundair onderwijs) en 3 FTE's binnen SES (aanstelling van 6 halftijdse educatieve medewerkers). De ambitie is multidisciplinair samenwerken aan een educatief aanbod voor studenten en leraren en om de samenwerking van UHasselt met het S.O. te versterken.

- Relatiebeheerder S.O.
Sinds 1 september 2017 is aan UHasselt een relatiebeheerder secundair onderwijs actief. Het doel is een stabiele, duurzame relatie met secundaire scholen op te bouwen (in eerste plaats directies en leerkrachten die het studiekeuzeproces begeleiden). De relatiebeheerder houdt een overzicht van alle contacten vanuit UHasselt met het secundair onderwijs, ondersteunt de uitbouw van het UHasselt aanbod voor leerkrachten, brengt bijkomende noden van secundaire scholen in kaart, staat in voor de goede ontvangst en begeleiding van secundaire scholen aan UHasselt. Bovendien is zij de contactpersoon voor infoavonden op secundaire scholen (presentaties – uitleg infostand). Sinds academiejaar 2018-2019 is er in samenwerking met Hogeschool PXL een nieuw initiatief gestart: proefdagen (dinsdag 12 maart 2019 en dinsdag 5 november 2019). Hierbij schrijft een school/klas zich in met de leerlingen van het zesde middelbaar en waarbij de leerlingen zelf kunnen kiezen welke inhoudelijke sessies ze volgen bij Hogeschool PXL en UHasselt. Op die manier kunnen de leerlingen zowel opleidingen van de universiteit vergelijken met deze van de hogeschool. Op de twee proefdagen samen hebben 2250 leerlingen van 36 secundaire scholen deelgenomen.
- Educatieve medewerkers
De 6 educatieve medewerkers zijn sedert het najaar 2017 voor de volgende vakdomeinen binnen het S.O. en UHasselt actief: biologie, chemie, economie, fysica, informatica en wiskunde. Zij zijn de contactpersonen voor de leraren 2de en 3de graad S.O., bouwen bestaande relaties uit

tot een netwerk voor bovenstaande expertisegebieden, werken educatief materiaal voor het S.O. uit (binnen een bepaalde discipline of multidisciplinair), organiseren nascholingen voor leerkrachten ... In deze hoedanigheid werken zij nauw samen met de opleidingen en faculteiten van UHasselt, met de Interfacultaire School voor Educatieve Studies (SES), met de algemene relatiebeheerder S.O. en met de dienst Communicatie en Marketing. In januari 2019 hebben de educatief medewerkers een zeer succesvolle STEM Inspiratie dag samen met hogeschool PXL georganiseerd voor leerkrachten van kleuter, lager en secundair onderwijs. Hierbij werden in totaal 300 leerkrachten bereikt.

DOORSTROOM VAN STUDENTEN VERBETEREN

De UHasselt neemt haar verantwoordelijkheid t.a.v. een vlotte studievoortgang. Zo voerde ze sinds het academiejaar 2015-2016 een aantal maatregelen door:

- in 2015-2016 weigering van studenten die minder dan 30% studierendement behalen in een eerste bachelorjaar;
- in 2016-2017 uitbreiding van bovenstaande maatregel naar alle studenten in alle opleidingen (weigering tot inschrijving in academiejaar 2017-2018 ten vroegste).
- vanaf 2018-19 wordt een student die na twee inschrijvingen voor een opleidingsonderdeel geen credit heeft behaald en geen 70% studierendement behaalde, geweigerd voor de opleidingen/programma's waarin dit opleidingsonderdeel moet worden opgenomen. Op basis van deze studievoortgangsmaatregel kunnen studenten ten vroegste in 2020-2021 geweigerd worden.

Studieloopbaanbegeleiders dragen er zorg voor dat alle studenten goed op de hoogte zijn van de studievoortgangsmaatregelen en contacteren de betreffende studenten tijdig.

Uit de BI-dashboards (zie hoofdstuk 2) blijkt dat sinds het invoeren van de studievoortgangsmaatregelen van 2015-2016 en 2016-2017 volgende doorstroomindicatoren op instellingsniveau positief evolueren:

- het percentage actieve generatiestudenten dat slaagt voor 1^e bachelor in het 1^e jaar van inschrijving stijgt met 7%punt van 2015-16 tot en met 2018-19
- het percentage generatiestudenten met een laag studierendement (lager dan 30%) daalt met ongeveer 8%punt van 2015-16 tot en met 2018-19
- het percentage generatiestudenten met een studierendement boven 80% stijgt met ongeveer 8%punt van 2015-16 tot en met 2018-19
- het studierendement in de bachelor stijgt sinds 2015-16 en bereikt in 2018-19 het hoogste niveau van de laatste 10 academiejaren (~80%)
- sinds 2016-17 stijgt het studierendement in de master tot ongeveer ~90% in 2018-19

Naast studievoortgangsmaatregelen wil UHasselt de doorstroom van studenten bevorderen door sociale integratie (zie ook OD3.3). Om de sociale en academische integratie van eerstejaarsstudenten te bevorderen neemt UHasselt jaarlijks verschillende initiatieven. Ouderejaarsstudenten ondersteunen eerstejaarsstudenten, al dan niet met migratie-achtergrond, vakinhoudelijk (tutorprojecten) of op sociaal vlak (meter-peter werking). Daarnaast bieden studie(loopbaan)begeleiders en studentenpsychologen een begeleidingsaanbod rekening houdend met de begeleidingsnoden van studenten en de meest beïnvloedbare factoren van studiesucces (zie ook hoofdstuk 4 – sectie 4.1.4.2).

SD 4 UHasselt versterkt de borging van kwaliteit van onderwijs.

OD4.1 De UHasselt monitort op instellingsniveau de kwaliteit van haar opleidingen en haar onderwijsbeleid.

Via diverse opvolginstrumenten geeft de UHasselt opvolging aan deze doelstelling.

Binnen VISIO-O is een jaarlijkse rapportering (jaarrapport) voorzien over de opleidingsdoelstellingen en –realisaties van het voorbije academiejaar. Sinds 2018 rapporteren de opleidingen ook over kwantitatieve gegevens vanuit het Business Intelligence Dashboard.

Via het monitoringsrapport Onderwijs wordt er over de realisaties op alle niveaus teruggekoppeld naar het College van Decanen. Sinds academiejaar 2018-2019 is hier ook de monitoring van het Onderwijsbeleidsplan aan toegevoegd.

OD4.2 De UHasselt implementeert met succes het kwaliteitssysteem (VISIO-O).

In 2019 werd VISIO-O verder uitgerold, meer info hierover is te vinden onder hoofdstuk 2.1.1 Regie borging onderwijskwaliteit: VISIO-O.

OD4.3 De UHasselt stemt het kwaliteitszorginstrumentarium af op haar onderwijsvisie.

Voor de verdere opvolging van deze doelstelling werd in 2019 een werkgroep opgericht met vertegenwoordiging van alle faculteiten. De werkgroep koppelt regelmatig terug naar de Onderwijsraad. De werkgroep heeft zich in eerste instantie gericht op de verdere uitwerking van 1) het actieplan enerzijds en 2) de meting van de KPI anderzijds.

Het actieplan (1) werd verder uitgewerkt in 4 fasen:

1. Onderzoeksfase met volgende deelaspecten (as-is situatie):
 - a. Overzicht instrumentarium en historiek
 - b. Literatuur omtrent KZ-instrumenten
 - c. Verkenning andere instellingen
 - d. Online bevraging van stakeholders
2. Afstemmen van noden (to-be situatie)
3. Uitwerken actieplan aanpassingen aan KZ-instrumenten
4. Uitvoeren actieplan aanpassingen aan KZ-instrumenten.

De verschillende fasen zullen nog verder uitgewerkt worden naargelang deze een aanvang nemen. De meting van de KPI wordt nog verder uitgewerkt in 2020 en zal jaarlijks herhaald worden.

Organisatie van het academiejaar door het afstemmen van de academische kalenders van de verschillende opleidingen

De instelling rolde de uniforme organisatie van het academiejaar (zie voorgaande jaarverslagen) verder uit. In academiejaar 2018-2019 is het uniforme kader minstens van toepassing voor de eerste 60 studiepunten van de bachelor en de master. De 'oude' academische kalender is dus enkel nog van toepassing voor de opleidingen die kiezen voor een graduele implementatie van de uniforme kalender. In 2019-2020 is het 'oude' kader nog enkel van toepassing voor de laatste 60 studiepunten van de bachelors die kozen voor een graduele implementatie.

Studentenparticipatie

UHasselt werkte in 2019 samen met de Studentenraad actief aan haar studentenparticipatiebeleid. De instelling richtte onder leiding van de vicerector onderwijs een werkgroep op met als opdracht het uitwerken van een beleidskader voor studentenparticipatie (conform Onderwijsdecreet 29) dat participatie aan UHasselt versterkt en dat tevens tegemoet komt aan de aandachtspunten met betrekking tot studentenparticipatie uit de instellingsreview 2017.

In december 2018 werd een startavond georganiseerd waarop studenten en instellingsvertegenwoordigers in debat gingen over de huidige aanpak van studentenparticipatie aan UHasselt. Tijdens deze avond werden vier focusthema's geïdentificeerd die belangrijk leken om studentenparticipatie te kunnen versterken:

1. verschillende niveaus van studentenvertegenwoordiging,
2. vorming en ondersteuning van studentenvertegenwoordigers,
3. de studentenraad & verkiezingen
4. communicatie tussen UHasselt, studenten en studentenvertegenwoordigers.

Voor elk van deze thema's werd een focusgroep ingericht bestaande uit studenten, studentenvertegenwoordigers en instellingsvertegenwoordigers. Elke focusgroep lijstte eventuele knelpunten op en stelde gerichte actiepunten voor. Deze actiepunten werden in het voorjaar van 2019 vervolgens gebundeld voorgelegd aan een kernwerkgroep bestaande uit vertegenwoordigers uit alle faculteiten, scholen en studenten vanuit alle geledingen van studentenparticipatie. De kernwerkgroep herwerkte de actiepunten van de focusgroepen tot:

- Een omvattend studentenparticipatiereglement en een bijhorende gedragscode voor studentenvertegenwoordigers die de rechten en plichten van studentenvertegenwoordigers weergeven. Het participatiereglement komt tevens tegemoet aan de door de instellingsreview geformuleerde aandachtspunten zoals het versterken van de Studentenraad op centraal niveau en een versterking van de informatiedoorstroom tussen de Studentenraad en studentenvertegenwoordigers in de opleidingen.
- Enkele concrete acties die studentenparticipatie kunnen versterken waaronder het voorzien in een participatiecoach voor de studentenvertegenwoordigers, het opzetten van vormingstrajecten voor studentenvertegenwoordigers en het organiseren van een jaarlijkse startavond voor studentenvertegenwoordigers.

Het participatiereglement, de gedragscode en het actieplan werden in oktober 2019 goedgekeurd door de Raad van Bestuur van UHasselt en worden momenteel verder uitgerold binnen de instelling.

Verbeterbeleid: verbeteracties n.a.v. de instellingsreview

Op basis van de aanbevelingen in het evaluatie- en het adviesrapport van de instellingsreview 2017 formuleerde de dienst Kwaliteitszorg een aantal verbeterpunten. In het academiejaar 2017-2018 is opvolging gegeven aan de verbeterpunten. Over de voortgang van dit verbeterbeleid is gerapporteerd aan het College van Decanen op 18 december 2018 en aan de Raad van Bestuur op 17 januari 2019.

In het algemeen kunnen we stellen dat t.a.v. quasi alle verbeterpunten acties werden opgezet. Vele verbeterpunten werden opgenomen via de revisie van het Onderwijsbeleidsplan of in de bijgestelde Regie borging onderwijskwaliteit van de opleidingen (VISIO-O).

Aan de voorwaarde van het accreditatiebesluit van de Instellingsreview, nl. in twee jaar tijd overtuigend laten zien dat alle strategische doelstellingen op instellingsniveau systematisch gemonitord worden aan de hand van de monitoringinstrumenten die nu in ontwikkeling zijn, zal zijn voldaan door het Onderwijsbeleidsplan 2018-2021 waarin we voor elk operationeel doel minimaal

één KPI met een vooropgestelde target formuleerden. Jaarlijks zullen we een monitoring van de KPI's uitvoeren.

SD 5 UHasselt creëert voor haar personeel een lerende onderwijsgemeenschap.

OD5.1 De UHasselt erkent het belang van de ontwikkeling van onderwijscompetenties.

Deze doelstelling wordt vormgegeven samen met het rectoraat, verantwoordelijk voor de opvolging van de academische dossiers van de stafleden. Tot hiertoe vond een verkennende fase plaats. Voor deze OD is in eerste instantie een uitgewerkte benadering voor erkenning van onderwijscompetenties van de staf nodig, die vervolgens ter goedkeuring zal voorgelegd worden aan de Onderwijsraad, het Dagelijks Bestuur en/of College van Decanen. De daadwerkelijke implementatie en verdere opvolging dient gepaard te gaan met de noodzakelijke aanpassingen in de IT-applicatie voor academische dossiers.

OD5.2 De UHasselt creëert een onderwijsgemeenschap om leren van en met elkaar te faciliteren.

Dienst OODI biedt professionaliseringssessies en -trajecten aan voor het onderwijzend personeel. In academiejaar 2018-19 werden 17 thematische keuzesessies aangeboden met focus op het topic "evalueren". In het najaar van 2019 stonden er 6 thematische keuzesessies op het programma. Het aanbod aan keuzesessies is gericht op een breed publiek van al wie betrokken is in onderwijs. Daarnaast nodigde de dienst OODI alle nieuwe personeelsleden met een onderwijsopdracht uit op de introductiemodule "Onderwijs@UHasselt". Deze sessies worden tweemaal per jaar georganiseerd in het Nederlands en Engels. De nieuwe medewerkers maken kennis met collega's die ook in dienst treden en met het onderwijsconcept van UHasselt, de OER-regeling en de kwaliteitszorginstrumenten.

Naar jaarlijkse gewoonte werd ook in 2019 een onderwijsdag georganiseerd met als thema "inclusief en excellent".

Het aanbod aan trajecten bestond in 2019 uit een traject BasisKwalificatieOnderwijs (BKO, voor startende docenten) en een traject voor assisterend personeel. In 2018-19 organiseerde dienst OODI voor de eerste keer een onderwijsprofessionaliseringstraject voor assisterend personeel. In juni 2019 keurde de onderwijsraad het instellingsbrede aanbod van het assistententraject goed. Er ging tevens opnieuw een BasisKwalificatie Onderwijs (BKO)-traject van start voor startende docenten met structurele onderwijsopdracht en postdoc-medewerkers met een opdracht in onderwijs.

OODI zette in 2018-2019 in op de afstemming tussen de sessies uit het BKO-en assistententraject en de docenten- en assistentenrollen en de eindcompetenties van beide trajecten werden op elkaar afgestemd. De groepen binnen deze trajecten zijn over de faculteiten heen samengesteld. Dit creëert maximale kansen tot uitwisseling over opleidingen heen. In beide trajecten zijn wederzijdse peer-observaties en observaties met seniordocenten voorzien.

Dertien deelnemers startten in oktober 2019 met het BKO-traject, of zetten het traject van vorig academiejaar verder. Veertien docenten hebben in 2019 hun BKO-traject volledig afgerond en een portfolio ingediend.

In oktober 2019 startten 20 deelnemers aan het assistententraject. Bijkomend zijn er nog 12 deelnemers uit academiejaar 2018-19 die het traject in de loop van academiejaar 2019-20 zullen afwerken. In januari 2020 startte een tweede groep van 12 deelnemers voor een nieuwe reeks van het assistententraject.

Aan de call voor Innovatieve Onderwijsprojecten (IOP's) werd in 2019 een disseminatieplan gekoppeld met als doel om via communicatie de projecten voor te stellen aan de onderwijsgemeenschap en onderling overleg te faciliteren. Aansluitend op de selectie van de projecten 2020-21 werd in juni 2019 een eerste pitch georganiseerd met een voorstelling van de geselecteerde projecten.

Postacademische / permanente vorming in SEE (UHasselt School of Expert Education)

In 2019 was de UHasselt een actieve speler in het aanbieden van Executive Education. Dit jaar liepen er opnieuw 32 programma's, verdeeld over studiedagen, expertenopleidingen, postgraduat en een volwaardige academische MBA. Het nieuwe postgraduaat Biogebaseerde en Circulaire Economie was een schot in de roos met meer dan 15 deelnemers. Een mooi voorbeeld van hoe de UHasselt ook op vlak van postacademische vorming een trendsetter is. De RevalAcademy kende andermaal een mooie groei en CIGO vierde met een alumni-event haar 30e editie!

2 De kwaliteitszorg

2.1 Interne kwaliteitszorg

Het luik 'interne kwaliteitszorg' geeft inzicht in de samenhang van de verschillende processen, systemen en instrumenten die de universiteit hanteert om de kwaliteit van het onderwijsbeleid en van het onderwijs van haar opleidingen op te volgen en permanent te verbeteren.

Voor een tweede keer stelde de dienst Onderwijsbeleid en kwaliteitszorg een monitoringsrapport Onderwijs op. Hierin presenteert ze zowel kwantitatieve en kwalitatieve informatie met betrekking tot het onderwijsbeleid en de kwaliteit van het onderwijs, geaggregeerd op instellingsniveau. Deze beleidsinformatie laat het beleid toe jaarlijks inzicht te krijgen in ontwikkelingen met betrekking tot kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, de informatie te interpreteren en, waar wenselijk, maatregelen te nemen.

2.1.1 Regie borging onderwijskwaliteit: VISIO-O

In uitvoering van het kwaliteitszorgstelsel van de Vlaamse Overheid werkte de instelling een eigen regie voor de borging van de kwaliteit van de opleidingen uit. Deze regie kreeg de naam VISIO-O. "Visie – Innovatie – Strategie – Intervisie voor Ontwikkeling van Onderwijs" zijn de verschillende fases waarin de UHasselt de kwaliteit van haar opleidingen continu wil borgen en verder ontwikkelen. Daar waar de opleidingsvisitaties veelal resulteerden in een verbeterbeleid, ziet de instelling VISIO-O niet als een eindpunt van een zesjarige cyclus, maar de start voor verdere ontwikkeling en groei.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de fasen van VISIO-O die in 2019 in het kader van VISIO-O zijn gefinaliseerd:

Fase VISIO-O	Opleiding	Timing
Rapport onderwijskwaliteit	ba-ma toegepaste economische wetenschappen	maart 2019
	ba-ma handelsingenieur	september 2019
	ba-ma handelsingenieur in de beleidsinformatica	juni 2019
	ma of Management	juli 2019
	ba en ma biomedische wetenschappen	december 2019
Visiecommissie + (rapport)	ba-ma toegepaste economische wetenschappen	juni 2019
	ba-ma handelsingenieur	oktober 2019
	ba-ma handelsingenieur in de beleidsinformatica	oktober 2019
	ma of Management	oktober 2019
	ba-ma biomedische wetenschappen	december 2019
Strategieplan	ba biologie	juli 2019
	ba chemie	juli 2019
	ba-ma informatica	mei 2019
Dialogo beleid – Statusrapport	ba-ma rechten	februari 2019
	ba-ma interieurarchitectuur	april 2019
	ba-ma architectuur	april 2019
	ba-ma revalidatiewetenschappen en kinesitherapie	november 2019
Facultaire strategiedagen	Faculteit Rechten	februari 2019
	Faculteit Architectuur en Kunst	april 2019
	Faculteit Industriële Ingenieurswetenschappen	juni 2019
	Faculteit Revalidatiewetenschappen	november 2019
	Faculteit Bedrijfseconomische wetenschappen	december 2019

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de planning in 2020:

Fase VISIO-O	Opleiding	Timing
Rapport onderwijskwaliteit	ba wiskunde	juni 2020
	ba fysica	juni 2020
Visiecommissie + (rapport)	ba wiskunde	juni 2020
	ba fysica	juni 2020
Strategieplan	ba-ma industriële ingenieurswetenschappen	februari 2020
	ba-ma toegepaste economische wetenschappen	juni 2020
	ba-ma handelsingenieur	juni 2020
	ba-ma handelsingenieur in de beleidsinformatica	juni 2020
	ma of Management	juni 2020
	ba biomedische wetenschappen	september 2020
	ma biomedische wetenschappen	september 2020
	ma Biomedical Sciences	september 2020
	ba fysica	oktober 2020
	ba wiskunde	oktober 2020
Dialoog beleid – Statusrapport	ba geneeskunde	april 2020
	ba-ma Mobiliteitswetenschappen	juni 2020
	ba biologie	oktober 2020
	ba chemie	oktober 2020
	ba-ma informatica	oktober 2020
Facultaire strategiedagen	Faculteit Geneeskunde en Levenswetenschappen	
	School voor Mobiliteitswetenschappen	

JAARRAPPORTEN

In het najaar stelden alle opleidingen een jaarrapport op, waarin zij hun realisaties van het academiejaar 2018-2019 weergeven.

Opleidingen die beschikken over een strategieplan gebruikten dit plan als basis voor het jaarrapport. Doordat momenteel niet alle opleidingen over een strategieplan beschikken, is o.a. een opvolging op niveau van KPI's en de status van realisatie niet globaal weer te geven.

Op basis hiervan maakte de dienst Kwaliteitszorg een geaggregeerd overzicht van de onderwerpen op waar opleidingen het afgelopen academiejaar op hebben ingezet. Globaal:

- De aspecten uit de jaarrapporten zijn te ordenen in 10 clusterthema's:
 - o opleidingsaanbod;
 - o curriculum;
 - o leeromgeving;
 - o evaluatie;
 - o in-, door- en uitstroom;
 - o communicatie/profilering/marketing;
 - o kwaliteitszorg;
 - o (externe) stakeholders;
 - o personeel (professionalisering);
 - o onderwijs-onderzoek;
 - o internationalisering.

Over het geheel werkten de opleidingen aan alle belangrijke thema's uit het onderwijsbeleidsplan 2018-2021.

- Er is een verschil in het strategische niveau tussen de doelstellingen van opleidingen die VISIO-O reeds doorlopen hebben (meer strategisch niveau/bredere scope) en opleidingen die enkel vertrekken vanuit aanbevelingen uit het laatste visitatierapport (eerder micro niveau).

2.1.2 Kwaliteitszorginstrumenten

Voor de opvolging en bijsturing van het kwaliteitszorginstrumentarium verwijzen we naar operationele doelstelling 4.3 van het Onderwijsbeleidsplan 2018-2021. In 2019 werd hier een integraal actieplan voor uitgetekend.

2.1.3 Databank Onderwijsorganisatie (DOO)

In de studiegids leggen de opleidingen en de docenten de informatie over de opleidingsprogramma's (conform onderwijsregelgeving) vast in ECTS (European Credit Transfer System)-fiches. De ontsluiting van deze geïsoleerde informatie per ECTS-fiche naar geaggregeerde informatie op opleidingsniveau (competentiematrix, evaluatiematrix en matrix organisatievormen en werkvormen) laat opleidingen toe om diverse aspecten van haar opleidingsprogramma's te monitoren. Op die manier wordt het makkelijker om hiaten en/of overlappingsen te detecteren en gepast te reageren.

2.1.4 BI-systeem – monitoring kwantitatieve KPI's

Het Business Intelligence systeem (BI) omvat dashboards op verschillende niveaus (zie voorgaande jaarverslagen) en een rapporteringstool voor standaardrapporten.

Naar analogie met de dashboards zijn de standaardrapporten thematisch opgevat. Elk thema zet een hoofdparameter (bv. studierendement) uit tegen andere parameters zoals geslacht, vooropleiding secundair onderwijs, geografische gegevens ...

Eind 2019 werden volgende rapporten in productie gebracht:

- Actuele studentenpopulatie op peildatum
- Time to graduate (TTG) instromende cohort
- Dropout op opleidingsniveau
- Actuele studentenpopulatie i.f.v. studentfactoren
- Studierendement in opleiding
- Vooropleiding secundair onderwijs
- Inschrijvingen op opleidingsniveau i.f.v. de tijd
- Niet gekwalificeerde uitstroom opleiding.

2.2 Externe kwaliteitszorg

2.2.1 Instellingsreview

In februari en maart 2017 vond de eerste instellingsreview (IR) aan de UHasselt plaats. De instellingsreview is een periodieke toetsing van de kwaliteit van het onderwijsbeleid van een instelling. Een externe reviewcommissie voerde de IR uit in opdracht van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). De IR biedt de instelling de kans te laten zien vanuit welke visie zij opereert, welk beleid is gevoerd en met welk resultaat, welke verbeteracties zijn genomen en welk nieuw beleid is ontwikkeld. Deze aspecten komen meer uitvoering aan bod in hoofdstuk 1, waar we ingaan op de opvolging van het Onderwijsbeleid(splan).

2.2.2 Externe accreditaties

ACCREDITATIE DOOR DE ROYAL STATISTICAL SOCIETY (RSS)

De opleiding master of Statistics heeft in november 2018 een positief accreditatiebesluit van RSS ontvangen. Deze accreditatie vormde de basis voor de verlenging van de accreditatie van NVAO die in 2019 werd goedgekeurd.

THE ASSOCIATION TO ADVANCE COLLEGIATE SCHOOLS OF BUSINESS (AACSB)

Sinds juni 2018 is de UHasselt lid van de Association to Advance Collegiate Schools of Business (AACSB) met de ambitie om door deze organisatie internationaal te worden geaccrediteerd. Daartoe heeft de faculteit BEW in februari 2019 een Eligibility Application ingediend. Die werd in april 2019 door het Initial Accreditation Committee van AACSB goedgekeurd. Daarop wees AACSB de faculteit een mentor toe: rector Karen Spens van Hanken School of Economics, Finland. Zij bracht in september 2019 een tweedaags kennismakingsbezoek.

De volgende stap in het accrediteringsproces is het schrijven van het initial Self Evaluation Report (iSER). Om te komen tot dit iSER werkt de faculteit een plan van aanpak en een 'gap'-analyse uit. Het plan van aanpak werd in december 2019 gefinaliseerd en met de mentor besproken. De 'gap'-analyse en het iSER staan voor 2020 gepland. Augustus 2020 mogen wij onze mentor opnieuw verwelkomen voor de bespreking van ons iSER dat in het najaar 2020 een eerste keer ter beoordeling zal worden ingediend bij AACSB.

OPLEIDINGSVISITATIE BACHELOR OF SCIENCE IN DE HANDELSWETENSCHAPPEN

Op 28 en 29 oktober 2019 werd de Bachelor in de handelswetenschappen van Universiteit Hasselt in het kader van een onderwijsvisitatie op haar kwaliteit geëvalueerd door een commissie van onafhankelijke experts. In deze samenvatting worden de belangrijkste bevindingen van de commissie opgelijst.

Profilering

De Bachelor in de handelswetenschappen is ingebed in de faculteit Bedrijfseconomische wetenschappen en gehuisvest op de campus te Diepenbeek. Het eerste jaar van de opleiding werd voor een eerste maal ingericht in 2015-2016. In 2018 behaalde de eerste lichter studenten hun diploma.

Handelswetenschappers aan de Universiteit Hasselt worden opgeleid tot allround managers, praktijkgerichte onderzoekers en ondernemende individuen die uitgerust zijn met de nodige sociale en communicatieve vaardigheden. De commissie meent dat de beoogde doelstellingen passen bij het niveau en de oriëntatie van een academische bacheloropleiding. De doelen van de opleiding voldoen aan de eisen van het werkveld en het vakgebied. De commissie is tevreden over de goede opstart van de opleiding. Nu de opstartfase voorbij is, dient de opleiding echter haar visie, opleidingsprofiel en ambities sterker te expliciteren, waardoor ze zich verder kan onderscheiden van andere economische opleidingen.

In academiejaar 2018-2019 telde de bacheloropleiding handelswetenschappen in totaal 424 studenten.

Programma

Het programma omvat 180 studiepunten, verdeeld over drie academiejaren van telkens 60 studiepunten. De inhoudelijke vormgeving van het programma steunt op zes leerlijnen: (1) management en ondernemerschap, (2) accountancy en financiering, (3) economie, (4) ondersteunende disciplines, (5) kwantitatieve methoden en onderzoeksmethoden en tot slot (6) talen en communicatie. Naast de verplichte onderdelen kiezen de studenten één keuzevak van 6 studiepunten uit een vaste lijst. Volgens de commissie heeft de opleiding een kwalitatief en kwantitatief goed programma uitgewerkt. Het programma stelt studenten in staat om de vooropgestelde doelstellingen te bereiken en is goed opgebouwd rondom de zes leerlijnen. De commissie schuift wel enkele belangrijke aandachtspunten naar voren, zoals de logica achter bepaalde leerlijnen en de positie van Frans in het curriculum.

De commissie stelt vast dat de inhoud van het programma voldoende uitdagend is, zich situeert op het niveau van een academische bacheloropleiding en aansluit bij de actuele, internationale verwachtingen. Het studiemateriaal past bij de doelen en de inhoud van het programma. De handboeken zijn goed gekozen en het lesmateriaal is up-to-date.

De opleiding reikt studenten academische kennis en instrumenten aan en maakt snel de vertaalslag naar de toepassing ervan. De commissie ervaart de combinatie van academisch en praktijkgericht als een sterke troef van de opleiding. De opleiding maakt gebruik van verschillende werkvormen: hoorcolleges, werksittingen, feedback- en begeleidingssessies en responsiecolleges. In de mate van het mogelijke neemt de opleiding bedrijfskundige problemen als vertrekpunt en werkt ze oefeningen en casussen uit. De commissie adviseert de opleiding om de studiebelasting per opleidingsonderdeel beter in kaart te brengen aan de hand van een studietijdmeting en indien nodig aan te passen.

Binnen de leerlijn management en ondernemerschap voorziet de opleiding in elk opleidingsjaar een integrerend, toepassingsgericht opleidingsonderdeel: bedrijfsscan (1ste jaar), ondernemen (2de jaar) en bedrijfsspel (3de jaar). De uitwerking van het bedrijfsspel kan verbeterd worden.

De bachelorproef vormt het sluitstuk van de opleiding. De leerlijn kwantitatieve methoden en onderzoeksmethoden bereidt studenten voor op het maken van een bachelorproef. In de bachelorproef voeren de studenten per drie een wetenschappelijke onderzoeksopdracht uit. De promotor ondersteunt de studenten inhoudelijk. Hoewel de studenten kwaliteitsvolle bachelorproeven afleveren, adviseert de commissie om studenten beter voor te bereiden op de bachelorproef en de methodologische verwachtingen ten aanzien van studenten eenduidiger op te stellen.

Studenten krijgen de kans om internationale ervaringen op te doen via een Erasmusuitwisseling en/of het keuzeopleidingsonderdeel Summer School.

Beoordeling en toetsing

De opleiding hanteert een mix van formatieve en summatieve evaluatievormen: mondelinge en schriftelijke examens, papers, verslagen, portfolio, vaardigheidstoetsen en de bachelorproef. Soft skills worden beoordeeld aan de hand van groepswork en presentaties. Via de ECTS-fiche en de studieleidraad van elk opleidingsonderdeel informeert de opleiding studenten met betrekking tot de gekozen evaluatievormen. De opleiding maakt eveneens gebruik van voorbeeldexamens en docenten voeren een duidelijke communicatie omtrent de beoordelingscriteria. De toetsing van studenten verloopt transparant, valide en betrouwbaar, conform het facultair evaluatiebeleid. De verschillende opleidingsonderdelen stellen studenten in staat de beoogde leerresultaten te bereiken en die leerresultaten worden ook effectief getoetst.

Begeleiding en ondersteuning

Doorheen de opleiding wordt voorzien in een adequate begeleiding en opvolging van de studenten. Bij problemen kunnen studenten onder andere terecht bij de docenten van de opleidingsonderdelen, de studie- en studieloopbaanbegeleiders en de ombudspersoon. Het eerste jaar van de opleiding is ingedeeld in vier kwartielen (acht lesweken en twee examenweken per kwartiel). In het tweede en derde jaar hanteert de opleiding een semestersysteem. Aan de hand van deze opzet streeft de opleiding naar een toenemende autonomie en verantwoordelijkheid bij studenten en faciliteert ze de overgang van secundair naar hoger onderwijs.

De commissie is van mening dat de infrastructuur voldoet. De opleiding beschikt op campus Diepenbeek over verschillende aula's, leslokalen en pc-lokalen. De leslokalen zijn uitgerust met bord, computer en beamer. In de pc-lokalen hebben studenten toegang tot software zoals SPSS en BELFIRST. De gerenoveerde campusbibliotheek bevat studeerzones en aparte groepsruimtes.

Beroepsmogelijkheden

Alle alumni stromen door naar een aansluitende masteropleiding. De alumni geven aan dat ze tevreden zijn over de gevolgde bacheloropleiding en dat ze goed voorbereid zijn op de masteropleiding.

3 Het opleidingsaanbod

In kader van de vereenvoudiging van het jaarverslag werd ons meegedeeld (brief van Departement Onderwijs en Vorming, d.d. 21 februari 2011) dat dit hoofdstuk voor het jaarverslag mag worden weggelaten.

Deze informatie is immers beschikbaar via het Hogeronderwijsregister.

4 Onderwijs- en examenregelingen

In kader van de vereenvoudiging van het jaarverslag werd ons meegedeeld (brief van Departement Onderwijs en Vorming, d.d. 21 februari 2011) dat dit hoofdstuk voor het jaarverslag niet moet worden aangeleverd indien deze informatie beschikbaar is via de publieke website.

Wanneer de informatie beschikbaar is via de website, wordt de link weergegeven.

Onderdelen die toch meer toelichting vragen, worden hieronder opgenomen.

4.1 Onderwijsregeling

De onderwijsregeling van de UHasselt/tUL is terug te vinden op volgende website:

<https://www.uhasselt.be/UH/onderwijs-en-examenreglement/OER-regeling/Onderwijsregeling.html>

4.1.1 Inschrijvingsgelden

Een overzicht van de studiegelden is terug te vinden op de volgende website:

<http://www.uhasselt.be/bedragen>

4.1.2 Toelatingsvoorwaarden

Deze voorwaarden zijn opgenomen in de onderwijsregeling: <http://www.uhasselt.be/UH/onderwijs-en-examenreglement/OER-regeling/Onderwijsregeling/3-Toelatingsvoorwaarden.html>. De studiegids geeft de begincompetenties en toelatingsvoorwaarden voor alle opleidingen weer. De studiegids kan elektronisch worden geraadpleegd via: <http://www.uhasselt.be/studiegids>.

Afwijkende toelatingsvoorwaarden voor een bacheloropleiding (PAT en taaltest)

In 2019 schreven 15 kandidaat-studenten zich in voor de procedure afwijkende toelating, waarvan 11 met het oog op een inschrijving aan Hogeschool PXL en 4 met oog op een inschrijving aan de UHasselt. Dit zijn 7 studenten minder dan in 2018.

Veertien kandidaten namen deel aan de test begrijpend lezen, een genormeerde toets die wordt toegepast in heel Vlaanderen binnen de procedure afwijkende toelating. Negen kandidaten behaalden een voldoende resultaat en 7 kandidaten kregen na een criteriumgericht interview een positief advies voor toelating tot het hoger onderwijs door de toelatingscommissie. In verhouding tot 2018 werden er 3 studenten minder toegelaten via de PAT-procedure. Dit is te verklaren door een daling in het aantal deelnemers, het slaagpercentage van de test begrijpend lezen lag wel beduidend hoger.

Procedure afwijkende toelating	# aanvragen	# studieoriënteringsdossiers tijdig ingediend	# geslaagd op test begrijpend lezen	# toelating verkregen
Kandidaten PXL	11	10	6	5
Kandidaten UHasselt	4	4	3	2
Totaal	15	14	9	7

In 2019 werd voor het 5de academiejaar de taalproef van het CNaVT georganiseerd (op associatieniveau). De taalproef werd in 2 periodes afgenomen, in mei 2019 en in september 2019. Dit was beiden met het oog op inschrijving voor academiejaar 2019-2020.

Taalproef	# Inschrijvingen mei 2019	# geslaagden mei 2019	# Inschrijvingen september 2019	# geslaagden september 2019
Totaal	2	1	7	4

4.1.3 Organisatie toelatingsexamen voor specialisatieopleidingen en doctoraten

De toelatingsvoorwaarden voor de doctoraten zijn beschreven in het doctoraatsreglement: zie <http://www.uhasselt.be/UH/Doctoreren-HNP/Informatie-voor-huidige-doctorandi.html>

4.1.4 Begeleidingsmaatregelen voor generatiestudenten eerste bachelorjaar

4.1.4.1 Informatie en oriëntatie van laatstejaars secundair onderwijs

Evenals andere jaren zette UHasselt ook in 2018-2019 actief in op informatieverstrekking en op oriëntering van laatstejaarsstudenten secundair onderwijs:

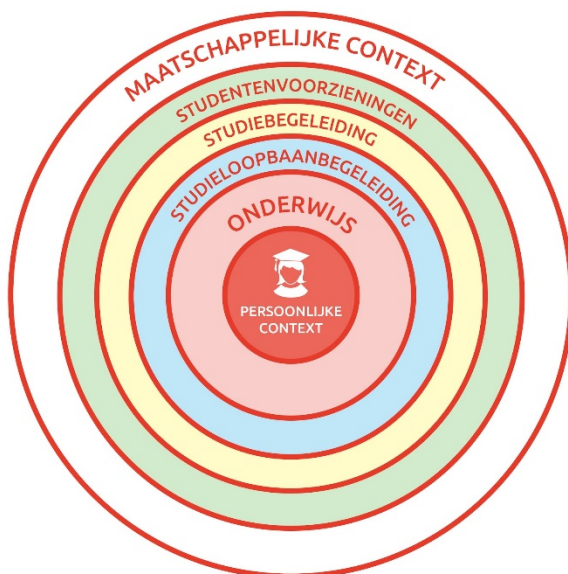
- brochures voor instromers in de bacheloropleidingen;
- medewerking aan informatieavonden georganiseerd door scholen en scholengemeenschappen;
- organisatie van openlesdagen (les meevolgen met studenten 1^e bachelor) en proefritten (op maat van leerlingen van het zesde middelbaar) voor studiekeizers;
- een algemene UHasselt infoavond in november waarbij leerlingen en ouders nadien vragen kunnen stellen aan een vertegenwoordiger van elke opleiding;
- aanwezigheid op de 5 SID-ins (in organisatie van het Departement Onderwijs);
- UHasselt infodagen waar in presentaties en infomarkten voor leerlingen en ouders is voorzien; studentenondersteuners gaven infosessies rond studentenbegeleiding en -voorzieningen;
- een afzonderlijke info-avond voor leerlingen en ouders van Turkse en Maghrebijnse afkomst werd niet meer voorzien. Zij worden verwelkomd op de reguliere UHasselt-infodagen en worden verwelkomd door ouderejaarsstudenten met migratie-achtergrond;
- een aantal septembercursussen wiskunde, wetenschappen en bouwchemie waaraan nieuwe studenten uit bepaalde opleidingen op vrijwillige basis kunnen deelnemen om hun voorkennis op te frissen voor de start van het academiejaar;
- coachingsdagen voor het toelatingsexamen arts.

4.1.4.2 Begeleiding van de studenten met specifieke aandacht voor studenten uit het eerste bachelorjaar

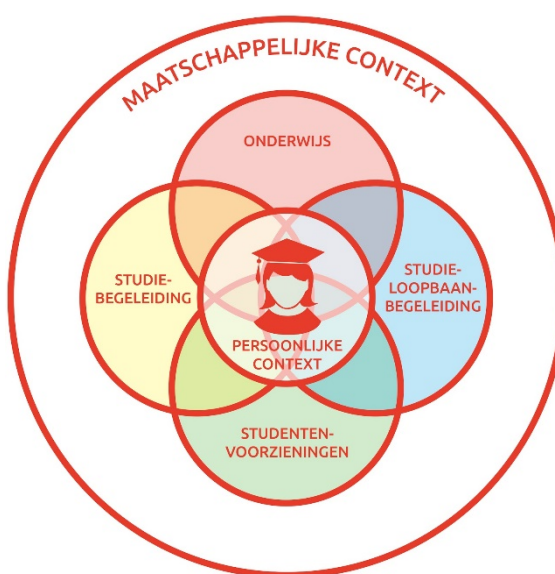
Vanuit haar onderwijsvisie zette de UHasselt ook in 2018-2019 sterk in op het laagdrempelig en intensief begeleiden van alle studenten. We verwijzen naar voorgaande jaarverslagen voor het reguliere aanbod.

De diensten studieadvies en -begeleiding (SB), studieloopbaanbegeleiding (SLB) en studentenvoorzieningen (i.c. studentenpsychologen) zetten zich samen in voor de dagdagelijkse extra-curriculaire ondersteuning en begeleiding van studenten, met extra aandacht voor generatiestudenten. In 2018-2019 namen deze diensten (hierna studentenondersteuners) vanuit een complementaire aanpak een reeks initiatieven. Deze zijn terug te vinden via volgende links: https://www.uhasselt.be/documents/uhasselt/onderwijs/2018-2019/Studiebegeleiding_tabel-A5_6-2018-web.pdf

Volgend schema visualiseert de samenhang van de verschillende student-ondersteunende diensten.

De UHasselt in relatie tot studenten

Samenwerken aan een goede ondersteuning van de student

Een greep uit het aanbod 2018-2019 naar studenten eerste bachelor:

- **communicatie:** via een flyer kregen eerstejaarsstudenten een duidelijk zicht op het begeleidingsaanbod van de ondersteunende diensten op jaarbasis (academiejaar);
- **info-avond voor eerstejaars en hun ouders** om zowel studenten als ouders voldoende vertrouwd te maken met de aanpak in het Hoger Onderwijs en met tal van nieuwe begrippen (o.a. studievoortgang);
- sessies waarin het onderwijs- en examenreglement wordt toegelicht. Dit gebeurt uitgebreid in jaar 1. In de hogere jaren worden de wijzigingen in vergelijking met vorig academiejaar toegelicht;
- individueel begeleidingsaanbod voor (eerstejaars)studenten met een laag studierendement;
- workshops rond studie- en examenvaardigheden, timemanagement en concentratie;
- **opleidingsspecifieke sessies:**
 - *mentorwerking* in de opleidingen TEW, HI, BI, HW en (in beperktere mate) IIW;
 - *infosessie Start-2-Study i.s.m. ouderejaarsstudenten (stimuleren academische integratie bij aanvang van het academiejaar)*;
 - *workshops studie- en examenvaardigheden* in de opleidingen REC, TEW, HI, BI, BMW en IIW;
 - *infosessies na de eerste relevante examenresultaten (ter reflectie en interpretatie van eerste examenresultaten), ter voorbereiding van 2de examenkans*;
 - *peter-meterwerking* in de faculteiten BEW, REC, IIW en de opleiding BMW (bevordering van sociale en academische integratie van studenten met migratie-achtergrond): deelname 25 eerstejaarsstudenten, begeleid door 13 ouderejaars;
 - *tutorwerking* in de opleiding HW: eerstejaars met vakinhoudelijke tekorten (vb. studenten met een niet-adequate vooropleiding) krijgen in kleine groepen extra begeleiding en uitleg van succesvolle ouderejaarsstudenten;
 - *individuele coaching* in de opleiding Informatica: eerstejaarsstudenten die niet voor alle opleidingsonderdelen geslaagd zijn maar waarvan verwacht wordt dat ze betere resultaten kunnen behalen;
 - *toewijzing coach*: in de opleiding geneeskunde kunnen studenten naar aanleiding van de portfoliogesprekken een coach toegewezen krijgen.

4.1.4.3 Begeleiding van studenten eerste bachelorjaar die zich wensen te heroriënteren

Studenten die twijfelen over hun studiekeuze kunnen terecht bij de studiebegeleiders voor één of meerdere gesprekken en voor het invullen en bespreken van een studiekeuzevragenlijst. De studiebegeleiders werpen, samen met de student, een brede blik op het studiekeuzeproces. In academiejaar 2018-2019 kwamen 271 studenten langs bij een studiebegeleider/zorgcoördinator voor één of meerdere gesprekken omtrent hun studiekeuze(twijfels) en/of een heroriëntatie. Studiebegeleiders nodigen op het einde van het academiejaar geweigerde studenten uit en vaak gaan deze gesprekken over het maken van een nieuwe studiekeuze. De studieloopbaanbegeleiders geven raad aan studenten met concrete vragen over mogelijke vrijstellingen, overstapmomenten, moeilijkheidsgraad ...

Studenten die zich willen uitschrijven voor de huidige opleiding krijgen een automatische boodschap waarin hen wordt aangeraden eerst contact op te nemen met een studie(loopbaan)begeleider voor informatie en advies.

In 2018-2019 werd opnieuw een cijfermatige analyse gedaan in verband met de aantallen en het studierendement in verband met schakelen en heroriënteren aan onze AUHL-instellingen. Deze analyse is besproken op het Dagelijks Bestuur van de AUHL.

4.1.5 *Beleid t.a.v. doorstroming van afgestudeerden van de hogescholen naar academische en voortgezette academische opleidingen*

De in 2018-2019 aangeboden schakelprogramma's naar masteropleidingen van de UHasselt/tUL zijn terug te vinden in de studiegids bij de respectievelijke masteropleidingen (toelatingsvoorwaarden). Daarnaast worden tal van voorbereidingsprogramma's voorzien van academische bachelors naar masters (ook weergegeven bij de toelatingsvoorwaarden in de studiegids van de betreffende masteropleidingen). Verder zijn er alternatieve doorstromingsmogelijkheden. Dit gebeurt op basis van een in te dienen dossier.

4.1.6 *Beleid t.a.v. de toelating van afgestudeerden van de hogescholen tot het doctoraat*

Het doctoraatsreglement beschrijft de toelatingsvoorwaarden voor de doctoraten: zie <http://www.uhasselt.be/UH/Doctoreren-HNP/Informatie-voor-huidige-doctorandi.html>.

4.2 Examenregeling

4.2.1 *Het examenreglement*

De examenregeling van de UHasselt/tUL is terug te vinden op volgende website: <http://www.uhasselt.be/UH/onderwijs-en-examenreglement/OER-regeling/OER-regeling-dynamisch-Examenregeling.html>.

4.2.2 *Overdracht van examencijfers en regeling van vrijstellingen*

De vrijstellingsregeling is onderdeel van de onderwijs- en examenregeling.

4.2.3 *Reglementering voor individueel aangepaste jaarprogramma's*

Niet meer van toepassing.

4.2.4 Organisatie van de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap

Niet meer van toepassing

4.2.5 Gelijkwaardigheidbeslissingen

De vrijstellingsregeling is onderdeel van de onderwijs- en examenregeling. In de facultaire studiegidsen worden de toelatingsvoorwaarden beschreven en worden eventuele voorbereidings- of schakelprogramma's aangegeven (<http://www.uhasselt.be/studiegids>).

4.2.6 Procedure eerder verworven competenties (EVC)

In algemene zin heeft de lancering van het nieuwe EVC-decreet geleid tot de mogelijkheid om vanuit het hoger onderwijs ook een EVC assessmentcentrum te zijn. Een uitgebreide werkgroep EVC gaat het potentieel hiervan na voor Hogeschool PXL en UHasselt. Op het niveau van de 5 associaties is afgesproken om EVC als een van de prioritaire samenwerkingsthema's te zien.

Toch blijft het aantal EVC-dossiers tot hiertoe nog steeds beperkt. In 2019 werd bijvoorbeeld maar 1 EVC-dossier behandeld voor de professionele bacheloropleiding Communicatiemanagement. De kandidaat kreeg een Bewijs van Bekwaamheid voor de aangevraagde competenties van twaalf opleidingsonderdelen.

Er wordt echter rekening gehouden met een eventuele toename van EVC-dossiers in de toekomst. AUHL wil daarom de EVC-procedure digitaliseren met het oog op de vermindering van de administratieve planlast. In het kader van een bedrijfsproject werkte de opleiding Switch2IT van Hogeschool PXL al een gedeelte van de procedure elektronisch uit. De verdere uitwerking van de procedure is echter nodig vooraleer dit systeem operationeel kan worden. Headr (een studentenbedrijf van UHasselt) kreeg intussen de vraag om gepaste software te zoeken en het geheel af te werken.

5 Gegevens over de studenten

In kader van de vereenvoudiging van het jaarverslag werd ons meegedeeld (brief van Departement Onderwijs en Vorming, d.d. 21 februari 2011) dat dit hoofdstuk voor het jaarverslag mag worden weggelaten.

Deze informatie is beschikbaar via de Databank Hoger Onderwijs.

6 Studenten met examencontract

Vanaf 2004-2005 kunnen studenten inschrijven met een examencontract.

Het examencontract wordt aangegaan door het universiteitsbestuur met de student. De student schrijft zich in, onder de door het universiteitsbestuur bepaalde voorwaarden, voor het afleggen van examens met het oog op het behalen van (Codex Hoger Onderwijs, art. I.3):

- a) een graad of een diploma van een opleiding, of
- b) een creditbewijs voor één of meer opleidingsonderdelen.

De gegevens m.b.t. inschrijvingen met een examencontract en de slaagcijfers zijn beschikbaar in de Databank Hoger Onderwijs.

7 Internationale relaties

7.1 Inleiding internationalisering aan UHasselt

In de onderwijs- en onderzoekspositionering van de UHasselt speelt de internationale component een evidente, natuurlijke rol: de UHasselt is voor haar studenten, onderzoekers en andere stakeholders een creatief knooppunt in een internationaal kennis- en innovatieweb. De UHasselt is innovatief, resultaatgericht, open, sociaal en internationaal, maar tegelijk regionaal verankerd. In het kader van deze positionering tekende ze het internationaliseringsbeleid uit.

De dienst Internationalisering en Ontwikkelingssamenwerking (DIOS) van de UHasselt staat in voor de uitvoering van het internationaliseringsbeleid van de UHasselt. Daarnaast informeert en ondersteunt deze dienst de academische gemeenschap omtrent internationale projecten en speelt ze een inventariserende en beleidsinformerende rol t.a.v. lopende initiatieven. Voorts formuleert DIOS ook adviezen inzake de organisatie van internationale mobiliteit. Naast deze beleidsvoorbereidende dienst bestaat er een fysiek loket dat deel uitmaakt van de diensten Studentenadministratie en Studentenvoorzieningen. Het loket fungeert als eerste aanspreekpunt voor alle buitenlandse studenten en academici inzake administratieve en logistieke ondersteuning. Decentraal werden facultaire/departementale cellen internationalisering in het leven geroepen bestaande uit een ZAP-lid als facultaire coördinator internationalisering en een ATP-lid als facultaire medewerker internationalisering. Deze cellen overleggen op regelmatige basis met DIOS over allerhande internationaliseringskwesties.

De UHasselt schreef haar beleid rond internationalisering en ontwikkelingssamenwerking in 2018 in een vernieuwd beleidsplan neer. Dit beleidsplan 'Internationalisering & Ontwikkelingssamenwerking 2018-2021' zet de lijnen uit voor het internationaliseringsbeleid van de UHasselt voor de komende vier jaar. De beleidsprioriteiten zijn ondergebracht in één algemene doelstelling: 'Het versterken van de internationale dimensie in de werking van de UHasselt'. Daarnaast zijn er vier strategische doelstellingen (SD) gedefinieerd:

N°	Strategische doelstelling
SD 1	De internationale uitstraling van de UHasselt wordt verder versterkt.
SD 2	Kwaliteitsvolle internationale mobiliteit wordt gestimuleerd en gefaciliteerd.
SD 3	De internationale mindset van de UHasselt wordt gedragen door haar studenten, onderzoekers en personeelsleden.
SD 4	Education and science sharing met ontwikkelingslanden wordt verder ontwikkeld.

7.2 Internationale onderwijsprogramma's

Net als in de voorgaande jaren bleef de UHasselt in 2019 actief in diverse internationale onderwijsprogramma's. Voor de samenwerking in kader van de transnationale Universiteit Limburg en de samenwerking met de Technische Universiteit Eindhoven en de Radboud Universiteit Nijmegen verwijzen we naar vorige jaarverslagen.

7.2.1 Europese onderwijsprogramma's

De Europese Commissie lanceerde in 2014 haar nieuwe programma Erasmus+ dat de Europese subsidieprogramma's voor onderwijs en opleiding, jeugd en sport verenigt.

7.2.1.1 Erasmus mobiliteit van studenten en personeel

De Europese Commissie kent Erasmusbeurzen toe aan studenten en personeelsleden uit het hoger onderwijs om te studeren, stage te lopen, onderwijs te geven of een opleiding te volgen in het buitenland. In het verleden waren de beurzen enkel bestemd voor mobiliteiten binnen Europa. Sinds 2015 is het mogelijk een aanvraag in te dienen voor mobiliteiten met landen buiten de Europese Unie. In 2019 werden subsidies toegekend voor mobiliteiten vanuit en naar Armenië, Canada, Cuba, Ecuador, Jordanië, Tanzania, Vietnam en Zuid-Afrika.

PERSONEELSMOBILITEIT

Gedurende academiejaar 2018-2019 maakten 36 docenten gebruik van Erasmus+ financiering om les te geven of een training te volgen aan Australische (1), Mozambikaanse (2), Oostenrijkse (1), Spaanse (5), Finse (4), Tsjechische (3), Hongaarse (5), Vietnamese (9), Tanzaniaanse (2), Jordaanse (2) en Zuid-Afrikaanse (2) partnerinstellingen.

De UHasselt verwelkomde ook 2 Australische, 1 Canadese, 2 Bulgaarse, 1 Portugese, 1 Italiaanse, 1 Armeense, 2 Jordaanse, 2 Tanzaniaanse en 3 Zuid-Afrikaanse collega's in het kader van Erasmus+ mobility for teaching/training.

De verschillende faculteiten wendden naast Erasmusgelden ook andere middelen aan ter financiering van buitenlandse docentenopdrachten.

STUDENTENMOBILITEIT

Studenten die tijdens hun opleiding tussen 3 en 12 maanden opleidingsonderdelen volgen aan een instelling hoger onderwijs in een ander Europees land of gedurende 2 tot 12 maanden een stage doen in één van de Erasmus+ programmalanden kunnen een Erasmusbeurs aanvragen.

STUDIE

In 2018-2019 volgden in totaal 74 studenten (14 ARK, 27 BEW, 6 GLW (BIOMED), 9 REC, 7 WET, 11 IIW) gedurende 1 semester opleidingsonderdelen aan diverse gastinstellingen verspreid over 10 EU-landen en 1 niet-EU land (Australië).

De universiteit verwelkomde 'in ruil' 51 gaststudenten uit verschillende Erasmus+ programmalanden (31 BEW, 2 REC, 6 ARK, 6 WET, 4 GLW (BIOMED), 2 SvM). Daarnaast verwelkomde de UHasselt ook 18 studenten uit Erasmus+ partnerlanden (Armenië, Jordanië, Tanzania en Zuid-Afrika).

STAGE

In academiejaar 2018-2019 hebben 24 studenten (1 ARK, 10 GLW (BIOMED), 1 BEW, 3 IIW, 7 RWS, 1 WET, 1 SvM) hun stage gedaan in Erasmus+ programmalanden.

De UHasselt ontving ook 4 inkomende Erasmus stagestudenten uit Erasmus+ programmalanden in 2018-2019 (1 RWS, 1 IMEC, 1 BMW en 1 WET).

7.2.1.2 Erasmus+ projecten

Naast de Erasmusmobiliteitsbeurzen biedt het Erasmus+ programma nog diverse andere financieringsmogelijkheden. In 2019 participeerde de UHasselt reeds in een Erasmus+ strategische partnerschapsprojecten, waarvan één als coördinator. Vier nieuwe projectaanvragen voor strategische partnerschappen werden in 2019 ingediend, waarvan er drie werden geselecteerd.

Voorts diende de UHasselt in 2019 vier aanvragen in voor Erasmus+ capacity building projecten, waarvan er twee werden geselecteerd (1 als coördinator en 1 als partner). Tot slot werd er ook één Erasmus Mundus aanvraag ingediend, maar dit voorstel werd helaas niet weerhouden.

7.2.1.3 Andere Europese onderwijsprojecten

In 2016 diende de UHasselt samen met de Université Moulay Ismaïl (Marokko) en 5 andere Afrikaanse partners een Intra-Africa Academic Mobility Scheme project in. Dit project werd goedgekeurd en ging van start in november 2016 met de UHasselt als EU technical partner en Université Moulay Ismaïl als coördinator. Het project heeft een duurtijd van 5 jaar.

7.2.2 Internationale onderwijsprogramma's van de Vlaamse Gemeenschap

De Vlaamse Gemeenschap heeft diverse financieringsprogramma's om de mobiliteit van studenten en docenten te stimuleren.

7.2.2.1 Erasmus Belgica

Het Erasmus Belgica programma, een initiatief van het Prins Filipfonds, stelt beurzen ter beschikking van studenten die een deel van hun opleiding aan een universiteit in één van beide andere gemeenschappen van België wensen te volbrengen.

Tijdens het academiejaar 2018-2019 hebben 5 studenten uit de faculteit Rechten deelgenomen aan een uitwisseling tussen de UHasselt enerzijds en de 'Université de Namur' anderzijds. Één student heeft een stage gelopen in het 'Centre Hospitalier Universitaire de Liège (RWS) en 1 student heeft stage gelopen in het 'Centre Interfacultaire des Biomatériaux CEIB' (BIOMED). In 2018-2019 heeft zich geen enkele inkomende student aangemeld voor een Erasmus Belgica uitwisseling.

7.2.2.2 The Washington Center

In 2010 sloot de UHasselt een samenwerkingsovereenkomst af met The Washington Center for Internships and Academic Seminars. Binnen deze samenwerking voorziet het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming jaarlijks in twaalf beurzen van elk 9.000 euro voor Vlaamse universiteitsstudenten. Enkel studenten met een uitstekend palmares komen in aanmerking.

In 2019 nam geen enkele UHasselt student deel aan het TWC programma.

7.2.2.3 ASEM-DUO

In 2012 lanceerde ASEM-DUO de eerste oproep om de mobiliteit van studenten tussen Vlaanderen en 4 Aziatische landen (China, India, Zuid-Korea en Vietnam) via duo-beurzen te bevorderen.

In 2019 diende de UHasselt twee aanvragen in, die allebei werden geselecteerd.

7.2.2.4 Priority County Programme

Via het Priority Country Programme tracht het departement Onderwijs en Vorming de mobiliteit van studenten tussen Vlaanderen en een aantal landen in transitie (Brazilië, Chili, Japan, Mexico, Marokko, Rusland, Turkije, V.S. en Zuid-Afrika) te bevorderen.

In 2019 diende de UHasselt 6 aanvragen in, waarvan er 3 geselecteerd werden.

7.2.2.5 Generieke beurzen

Om mobiliteiten buiten Europa te stimuleren stelt de Vlaamse overheid een budget ter beschikking voor 'generieke beurzen'. De UHasselt ontving een bedrag van 36.013,19 euro voor academiejaar 2018-2019 en hiermee konden 12 studenten een semester opleidingsonderdelen volgen of stage doen in het kader van hun opleiding in Argentinië, Australië, Canada, Ecuador, Jordanië en de V.S.

7.2.2.6 Zomercampus

De Vlaamse overheid kende ook in 2015 financiering toe aan zomercampussen, georganiseerd aan Vlaamse instellingen hoger onderwijs. De faculteit architectuur en kunst van de UHasselt kreeg financiering toegekend en organiseerde in de zomer van 2016 voor de derde keer de zomercampus

"Seamless retail design: integrating the spatial, experiential and digital". In 2019 vond de zesde editie van deze zomerschool plaats zonder externe financiering.

7.2.3 Institutionele internationale samenwerking

De UHasselt heeft, naast de Erasmus+ inter-institutionele akkoorden, diverse samenwerkingsakkoorden afgesloten met buitenlandse hogeronderwijsinstellingen om mobiliteit en samenwerking te bevorderen. In 2018-2019 vonden volgende studentenuitwisselingen in het kader van deze samenwerkingsakkoorden plaats.

Uitgaande studenten – institutionele samenwerkingsakkoorden

Partnerinstelling	Faculteit	Aantal studenten	Mobiliteitsprogramma
<i>JAAR/SEMESTERUITWISSELINGEN</i>			
Cape Town University of Technology (Zuid-Afrika)	ARK	1	Institutioneel akkoord UHasselt + Priority Country Programme (1)
Chu Hai College (Hong Kong)	ARK	2	ASEM-DUO
University of Michigan-Flint (V.S.)	BEW	1	Institutioneel akkoord UHasselt
Memorial University of Newfoundland	BEW	2	Generieke beurzen
Princess Sumaya University for Technology	BEW	1	Generieke beurzen
Thompson River University	BEW	2	Generieke beurzen

<i>KORTE UITWISSELINGEN</i>		
Universidad de Almeria	BEW	Summer school
Wroclaw Academy of Economics (Polen)	BEW	Summer school
The Princess Sumaya University for Technology (Jordanië)	BEW	Summer school
Zweibrücken	IIW	Summer school
Split, Kroatië	IIW	Summer school
Jülich	IIW	International Intensive Course
Praag	IIW	International Intensive Course

Inkomende studenten – institutionele samenwerkingsakkoorden

Partnerinstelling	Faculteit	Aantal studenten	Mobiliteitsprogramma
<i>JAAR/SEMESTERUITWISSELINGEN</i>			
Cape Town University of Technology (Zuid-Afrika)	ARK	1	Priority Country Programme
Chu Hai College (Hong Kong)	ARK	5	ASEM-DUO (2) + Institutioneel akkoord (3)
Pontificia Universidade Católica de Campinas (Brazilië)	ARK & REC	2	Institutioneel akkoord UHasselt
Universidade Presbiteriana de Mackenzie (Brazilië)	ARK & REC	5	Institutioneel akkoord UHasselt
Hong Kong Design Institute	ARK	3	Institutioneel akkoord UHasselt
Foreign Trade University (Vietnam)	BEW	2	Institutioneel akkoord UHasselt
Myongji University (Korea)	SvM	1	Institutioneel akkoord UHasselt
Universidade de São Paulo (Brazilië)	WET-IMO	9	Institutioneel akkoord UHasselt

7.3 Universitaire ontwikkelingssamenwerking

7.3.1 VLIR-UOS financiering & projecten: stand van zaken

In 2019 werd prof. dr. Paul Janssen vervangen door prof. dr. Jean-Michel Rigo als vertegenwoordiger van UHasselt in het Bureau UOS. Het voorzitterschap werd overgenomen door KU Leuven.

Programma's

- Noorden
 - Global Minds programma (GM)
 - Internationale cursusprogramma's (ICP)
 - Internationale trainingsprogramma's (ITP)
 - Beurzen programma's voor beursaanvragen uit een ontwikkelingsland: ITP beurzen, ICP-beurzen, ICP PhD-beurzen
- Zuiden
 - JOINT programma's
 - TEAM projecten (TEAM)
 - Zuidinitiatieven (ZI)
 - Institutionele Universitaire Samenwerking (IUS)
 - Network University Cooperation (Network)

7.3.2 VLIR-UOS programma's: projecten UHasselt

INTERNATIONAL MASTERPROGRAMME (ICP)

Met het programma International Master Programme (ICP) financiert VLIR-UOS Engelstalige masteropleidingen van 1 of 2 jaar over een ontwikkelingsrelevant thema aan een Vlaamse universiteit. De opleidingen richten zich hoofdzakelijk op deelnemers uit ontwikkelingslanden. Er zijn momenteel twee lopende ICP's aan de UHasselt:

1. Centrum voor Statistiek (CENSTAT): CENSTAT ging voor behoud en uitbreiding van de vroegere ICP opleiding 'Master of Biostatistics': De 'Master of Statistics' startte op 1 januari voor 5 jaar (1/01/2017-31/12/2021).
2. Instituut voor Mobiliteit (IMOB): De 'Master of Transportation Sciences, specialisation Traffic Safety: Road Safety in Developing Countries' ging eveneens van start op 1 januari 2017.

GLOBAL MINDS

Global Minds is een programma waarmee de capaciteiten en kennis van de Vlaamse universiteiten en hogescholen met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking verder worden opgebouwd en verdiept, waarbij aansluiting wordt gezocht bij het eigen instellingsbeleid inzake internationalisering en ontwikkelingssamenwerking.

Het budget voor het Global Minds programma wordt over de Vlaamse universiteiten verdeeld via een verdeelsleutel. Hierbij speelt onder meer het aantal studenten afkomstig uit ontwikkelingslanden een rol.

UHasselt heeft een 5-jaren Global Minds programma uit waarbij ruimte is voor initiatieven die vanuit de dienst internationalisering worden opgezet (zoals professionalisering voor studenten, organisatie reisbeurzen, sensibiliseringsinitiatieven ...), maar ook de verschillende faculteiten financiering kunnen krijgen voor specifieke initiatieven via een competitieve call voor projecten.

VLIR-UOS onderzoeksinitiatieven - UHasselt

Zie Jaarverslag Onderzoek 2019.

VLIR-UOS sensibiliseringsinitiatieven - UHasselt

Binnen het Global Minds programma worden verschillende sensibiliseringsactiviteiten opgezet en ondersteund. Het doel is om de derde wereld thematiek vanuit wetenschappelijke invalshoek bij het breder publiek te brengen.

De UHasselt organiseerde de afgelopen jaren diverse sensibiliseringsinitiatieven. Zo ook in 2019:

- Keuzevak Globalisation & Sustainable Development: de naam van het interfacultair keuzevak North-South werd in 2019 gewijzigd, omdat dit beter beschrijft waar het vak toe wil bijdragen. In 2019 werd dit vak tweemaal ingericht; in semester 2 van 18-19 en semester 1 van 19-20. De verplaatsing naar semester 1 gebeurde omdat hier (i) meer Erasmusstudenten aanwezig zijn en (ii) ook UAntwerpen, KU Leuven en UGent in semester 1 gelijkaardiger initiatieven hebben, wat uitwisseling van sprekers vergemakkelijkt.
- Wereldavond: een event voor en door internationale studenten, met jaarlijks ca. 350 deelnemers. De Wereldavond maakt sinds 2019 deel uit van het keuzevak Globalisation & Sustainable Development. Op deze manier wil de dienst internationalisering en ontwikkelingssamenwerking de aanwezigheid van de Vlaamse studenten op de Wereldavond verhogen. Dit blijkt een succes te zijn. Aangezien het keuzevak in 2019 tweemaal werd ingericht, vond ook de wereldavond tweemaal plaats (21 maart en 28 november).
- In samenwerking met Broederlijk delen organiseerde de dienst internationalisering en ontwikkelingssamenwerking het campagnedebat "Grond" aan UHasselt (12 maart 2019)
- Fair Easter egg hunt: in samenwerking met Oxfam Wereldwinkel (29 april 2019)
- Dag van de Duurzaamheid: in samenwerking met Specifieke Lerarenopleiding Economie (09 mei 2019)
- Infosessie 'Leven en werken in India' (mei 2019)
- Interactief debat "Voluntourism": film en debat in samenwerking met Vorming+ Limburg, Oxfam WW en Afrika Filmfestival (9 mei 2019)
- Fair trade week: week in het teken van de fair trade met o.a. een Fairtrade panelgesprek, Fairtrade ontbijt (8-11 oktober 2019)
- Schrijfmarathon Amnesty International: UHasselt nam deel aan de schrijfmarathon van Amnesty International met schrijflecties op de campussen van Hasselt en Diepenbeek (3-4 december 2019)
- Intervisie sessies voor reisbeursstudenten die naar het Zuiden trekken. Hierbij wordt een volledige dag interculturele voorbereiding voorzien, een sessie over veiligheid en gezondheid en een debriefing na terugkeer. Deze sessies worden gegeven in samenwerking met ngo UCOS.

VLIR-UOS beurzenprogramma's m.b.t. onderwijs - UHasselt**VOOR VLAAMSE BEURSAANVRAGERS: REISBEURZEN VOOR STUDENTEN (REI)**

VLIR-UOS stelt jaarlijks een aantal reisbeurzen ter beschikking van Vlaamse studenten om hen de kans te bieden terreinervaring op te doen in een ontwikkelingsland binnen een academische context en hen bewust te maken van de ontwikkelingsvraagstukken in een geglobaliseerde wereld.

Vanaf 2017 zijn deze reisbeurzen inbegrepen in het Global Minds programma. Naast 13 VLIR-UOS beurzen, kon DIOS in 2019 ook beschikken over 1 beurs vanuit het universiteitsfonds NALOU. Daarnaast werden 9 reisbeurzen gefinancierd door externe middelen en eigen financiering vanuit de dienst.

VLIR-UOS professionalisering -UHasselt

Vanuit het Global Minds programma is financiering voorzien voor het professionaliseren van personeel in het kader van UOS. In 2019 werden hiertoe volgende sessie georganiseerd:

- Wicked Problem Plaza voor lesgevers (2x)
- Research impact trainings (i.s.m. DOC)
- Spaans voor onderzoekers
- Opleiding Train the Trainers in Project Cycle Management

VLIR-UOS onthaal internationale studenten – UHasselt

Een onderdeel van het Global Minds programma is het verbeteren van de integratie van studenten uit ontwikkelingslanden. Naast de activiteiten die jaarlijks voorzien worden vanuit de dienst studentenvoorzieningen (zie jaarverslag StuVo) organiseerde DIOS in 2019 een intensieve samenwerking opgezet met studentenvereniging ESN en de International Council. Zij organiseerden verschillende activiteiten voor internationale studenten, met als focus ook het betrekken van Vlaamse studenten. Deze activiteiten werden financieel en communicatief ondersteund vanuit Global Minds. Daarnaast werden ook eigen initiatieven door DIOS georganiseerd.

- Citytrips voor internationale studenten en buddies
- Buddy event
- English
- Infosessions library for international students (februari en november)
- Gratis cursus integratie en inburgering aan UHasselt.

VOOR BEURSAANVRAGERS UIT EEN ONTWIKKELINGSLAND: KOI-, ITP- & ICP-BEURZEN

Cf. supra

8 Taalrapportering 2018-2019

8.1 Doelstellingen en rechtsgrond

In academiejaar 2012-2013 stelde de instelling een taalbeleidsplan op: de UHasselt wil zich positioneren als een sleutelactor van een innovatieweb met een regionale verankering én met zicht op de internationale context.

De provincie Limburg situeert zich in een regio waar de kennis van meerdere talen onmisbaar is, onder andere voor de arbeidsmarkt. In de context van de implementatie van *employability skills* in haar onderwijsconcept (uitbreiding van competentiegericht onderwijs), werd het belang van talen door het afnemend veld (werkgevers, bedrijven, enz.) nog verder onderstreept.

Om onderzoekers en docenten van hoge kwaliteit te kunnen aantrekken naar de onderzoekspeerpunten van de Universiteit Hasselt, moet hun recruiteringsgebied breder zijn dan Nederlandstalige landen. Tegelijkertijd, moet de universiteit die mensen de gelegenheid geven om de Nederlandse taal te beheersen op een degelijk niveau. Dezelfde redenering geldt voor de recrutering van studenten voor specifieke opleidingen door de universiteit georganiseerd.

Bovenop, legt het taaldecreet van de Vlaamse overheid concrete eisen op inzake beheersing van de taal waarin wordt gedoed op de kwaliteit van het onderwijs te bewaken.

8.1.1 Doelstellingen

Volgende doelstellingen zijn in het taalbeleidsplan geformuleerd:

1. Voor de studenten
 - 1.1. De Vlaamse studenten van de UHasselt kunnen zich op een professionele/academische wijze uitdrukken (mondeling en schriftelijk) in de Nederlandse taal (doelpubliek: startende studenten).
 - 1.2. De internationale studenten krijgen de mogelijkheid om op een zeer korte tijd (voor of bij aankomst in Vlaanderen) Nederlands te leren zodat taal geen barrière is bij het leggen van de nodige sociale contacten met andere studenten, docenten en de leefgemeenschap (ERK-niveau A1-A2).
 - 1.3. De UHasselt voorziet in de mogelijkheid dat studenten die een initiële bachelor- of masteropleiding volgen met anderstalige opleidingsonderdelen of een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding, hun taalkennis van deze andere taal kunnen testen en bijscholen (ERK-niveau A2-B1).
 - 1.4. UHasselt-studenten krijgen de gelegenheid om een vreemde taal te beheersen (ERK-niveau B1-B2) waardoor ze als gediplomeerde ook internationaal direct inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt.
2. Voor de docenten en onderzoekers (OP en AP)
 - 2.1. In het kader van het integratiedecreet moet elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht, de onderwijstaal waarin hij een opleidingsonderdeel doceert op adequate wijze beheersen m.n. op het ERK –niveau C1. Bovendien moet elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht en dat geen opleidingsonderdelen in het Nederlands doceert de Nederlandse taal beheersen op ERK-niveau B2.
 - 2.2. De internationale onderzoekers of docenten die langer dan 6 maanden op de UHasselt verblijven, krijgen de mogelijkheid om op een zeer korte tijd (voor of bij aankomst in Vlaanderen) Nederlands te leren zodat de taal geen barrière is bij het leggen van de nodige sociale contacten met andere onderzoekers en de leefgemeenschap (ERK-niveau A2-B1).
3. Voor het personeel (ATP)
 - 3.1. Het personeel van de UHasselt dat in contact komt met anderstalige gasten beheerst de Engelse taal op ERK-niveau B1-B2.

- 3.2. De UHasselt stimuleert haar personeel om vreemde talen te leren om het internationaal karakter van de instelling te versterken.

8.1.2 Resultaten

VOOR DE STUDENTEN

1.1. De Vlaamse studenten van de UHasselt kunnen zich op een professionele/academische wijze uitdrukken (mondeling en schriftelijk) in de Nederlandse taal (doelpubliek: startende studenten).

Een aantal opleidingen van de UHasselt (TEW, HI, BI) bieden 'Academisch Nederlands' als verplicht opleidingsonderdeel in de eerste twee trimesters van het 1^e bachelorjaar aan. Dit opleidingsonderdeel draagt bij aan de volgende eindcompetenties:

De bachelor TEW/HI/BI kan vlot, correct en helder communiceren, rapporteren en presenteren. H/Zij doet dit in de opleidingstaal. H/zij kan tenminste twee andere talen, zowel mondeling als schriftelijk, adequaat gebruiken in een bedrijfscontext op beleidsniveau.

Andere opleidingen bieden een verplicht opleidingsonderdeel m.b.t. communicatievaardigheden aan (vb. 'Professionele communicatie' 1^e ba handelswetenschappen, 'Communicatievaardigheden' in 2^e ba biologie,...).

Andere bacheloropleidingen integreren communicatievaardigheden (bv. mondeling en schriftelijk rapporteren en presenteren) in de andere opleidingsonderdelen (bv. 'Basisvaardigheden in de chemie' voor 1e ba chemie, 'Communicatie en participatie' in 2e ba mobiliteitswetenschappen).

1.2. De internationale studenten krijgen de mogelijkheid om op een zeer korte tijd (voor of bij aankomst in Vlaanderen) Nederlands te leren zodat taal geen barrière is bij het leggen van de nodige sociale contacten met andere studenten, docenten en de leefgemeenschap (ERK-niveau A1-A2).

De UHasselt biedt internationale studenten de mogelijkheid een basiscursus Nederlands te volgen bij aankomst in Vlaanderen. Deze cursus wordt 2 keer per jaar kosteloos aangeboden, met name in september en februari. In september, voorafgaand aan de start van het academiejaar, betreft het een intensieve basiscursus van in totaal 60u gespreid over 2 weken.

De basiscursus die start in februari wordt gespreid over de volledige 2de semester met initieel (eerste 8 weken) 5u per week en vervolgens 3u per week.

Naast de intensieve basiscursus wordt een vervolgcursus voor beginners aangeboden (3u per week), een cursus 'Nederlands tussenniveau' (3u per week) en een conversatieklas (2u per week).

Hieraan nemen naast internationale studenten die langer dan de eerste semester verblijven aan onze instelling ook internationale doctoraatsstudenten en onderzoekers deel.

Sinds 2014-15 worden al deze cursussen aangeboden door een personeelslid van de UHasselt.

1.3. De UHasselt voorziet in de mogelijkheid dat studenten die een initiële bachelor- of masteropleiding volgen met anderstalige opleidingsonderdelen of een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding, hun taalkennis van deze andere taal kunnen testen en bijscholen (ERK-niveau A2-B1).

1.4. UHasselt-studenten krijgen de gelegenheid om een vreemde taal te beheersen (ERK-niveau B1-B2) waardoor ze als gediplomeerde ook internationaal direct inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt.

Een aantal opleidingen van de UHasselt biedt taalopleidingsonderdelen aan binnen het pakket van verplichte opleidingsonderdelen of als keuzeopleidingsonderdeel. Daarnaast biedt de UHasselt een

basiscursus Engels (2u per week) en conversatieklassen Engels (2u per week) aan onder begeleiding van een lesgever van de UHasselt. De conversatieklassen worden georganiseerd samen met een native speaker en maken studenten in kleine groepen vertrouwd met de Engelse taal. De nadruk ligt op spreekvaardigheid, maar ook Engelse grammatica komt aan bod.

VOOR DE DOCENTEN EN ONDERZOEKERS (OP EN AP)

2.1. In het kader van het integratiedecreet moet elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht, de onderwijstaal waarin hij een opleidingsonderdeel doceert op adequate wijze beheersen m.n. op het ERK –niveau C1. Bovendien moet elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht en dat geen opleidingsonderdelen in het Nederlands doceert de Nederlandse taal beheersen op ERK-niveau B2. **Aan deze voorwaarde moet voldaan worden binnen de vijf jaar na de aanstelling van het personeelslid of op het moment van zijn benoeming. Het instellingsbestuur voorziet een verplicht integratietraject dat garandeert dat het personeelslid na twee jaar tewerkstelling minstens de Nederlandse taal beheerst op ERK-niveau A2 (toegevoegd OER-regeling 2017-18).**

Voor de taalopleiding van het academisch personeel werkt de UHasselt samen met een extern taleninstituut. Er is taaltraject voorzien voor Engels (ERK-niveau C1) en voor Nederlands (ERK-niveau B2 of C1). Bij de start van een traject wordt het taalniveau van de docent bepaald, om zo een passend opleidingstraject te voorzien.

Het traject met als doel C1 Engels bestaat uit een residentieel taalbad van 2 dagen en een in house training van in totaal 30 uur in kleine groep (max. 4 docenten). In academiejaar 2018-2019 volgde niemand het traject voor Engels.

1 docent legde de TOEFL-test af en 1 docent de ITACE-test.

Het traject met als doel B2/C1 Nederlands bestaat uit een residentieel taalbad van 2 weken, gevolgd door een individuele in house training van in totaal 30 uur. In 2018-2019 volgden 5 docenten dit opleidingstraject.

5 docenten legden de ITNA-test af.

Er worden ook een traject aangeboden als voorbereiding op de ITNA-taalttest. Dit programma bestaat uit een taalbad van 2 dagen gevolgd door individuele taallessen.

In 2018-2019 volgden 5 docenten dit programma.

Een andere optie om een attest te behalen dat aantoonde dat de docent het Engels beheerst op ERK-niveau C1 is de portfolio test van de KU Leuven. Hiertoe stellen de docenten een dossier samen bestaande uit:

- Een publicatielijst met minstens 2 publicaties als eerste auteur in een internationaal gereviewd wetenschappelijk tijdschrift;
- Een lijst met de meest recent (laatste 3 jaar) gevolgde Engelstalige congressen en symposia;
- Een video-opname van een presentatie, interview of een college in het Engels met minimaal 5 à 10 minuten spontaan taalgebruik die bruikbaar is voor de taalattestering conform onderstaande ERK-descriptoren m.b.t. het C1-niveau.

Dit dossier wordt aangevuld met een gesprek met een docent van het Instituut voor Levende Talen van de KU Leuven (ILT) dat betrekking heeft op de specifieke taalvaardigheid die nodig is voor het doceren en examineren: studenten oriënteren in de cursus, opdrachten geven, lessen structureren, bijkomende informatie vragen op het examen, etc.

In 2018-2019 namen in totaal 3 docenten deel aan de KU Leuven portfolio test.

2.2 De internationale onderzoekers of docenten die langer dan 6 maanden op de UHasselt verblijven krijgen de mogelijkheid om op een zeer korte tijd (voor of bij aankomst in Vlaanderen) Nederlands te leren zodat de taal geen barrière is bij het leggen van de nodige sociale contacten met andere onderzoekers en de leefgemeenschap (ERK-niveau A2-B1).

De UHasselt biedt ZAP-leden zonder onderwijsopdracht ook de mogelijkheid om in te stappen in een traject Nederlands. Onderzoekers kunnen ook deelnemen aan een intern taaltraject Nederlands.

VOOR HET PERSONEEL (ATP)

3.1 Het personeel (ATP) van de UHasselt dat in contact komt met anderstalige gasten beheerst de Engelse taal op ERK-niveau B1-B2.

3.2 De UHasselt stimuleert haar personeel om vreemde talen te leren om het internationaal karakter van de instelling te versterken.

Het is de bedoeling om in de toekomst taalopleidingen op te nemen in het professionaliseringsaanbod voor het personeel, maar dit is momenteel nog niet concreet uitgewerkt.

8.1.3 Overzicht van de aard van de gemotiveerde beslissingen van de anderstalige opleidingsonderdelen waaruit de meerwaarde voor de studenten en het afnemend veld en de functionaliteit voor de opleiding blijkt

Een aantal wetenschapsdomeinen, gekenmerkt door een grote mate van internationalisering, beschouwt een grondige, vakspecifieke kennis van het Engels als een voorwaarde om het beroep te kunnen uitoefenen en als noodzakelijk voor verdere professionalisering. Bovendien vragen de toegenomen studentenuitwisseling en -mobiliteit naar mogelijkheden op het vlak van Engelstalig onderwijs.

Zeker in masteropleidingen is er de nood om in een aantal gevallen Engelstalige opleidingsonderdelen aan te bieden. De functionaliteit voor de opleiding op vlak van bv. forumtaal van het wetenschapsdomein en de bijhorende (top)literatuur, het vertrouwd maken van studenten met de onderzoeksredenering en praktijken die in een internationale en anderstalige context gebeuren, het beoogd beroepsprofiel en de tewerkstellingsmogelijkheden staat hierbij voorop, naast andere aspecten zoals anderstalige docenten en deelname van internationale studenten aan het onderwijs.

8.2. Voorwaarde inzake kwaliteit en democratisering

8.2.1. Onderwijzend personeel

(Zie 8.1.2)

8.2.2. Studenten

8.2.2.1. De instelling voorziet in de mogelijkheid dat studenten die een initiële bachelor- of masteropleiding volgen met anderstalige opleidingsonderdelen of een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding, hun taalkennis van deze andere taal kunnen testen: op welke wijze gebeurt dit binnen de instelling?

De betreffende testen worden zo spoedig mogelijk voorzien binnen onze instelling.

8.2.2.2. Welke taalbegeleidingsmaatregelen voorziet de instelling in het opleidingsprogramma van initiële bachelor- of masteropleidingen met anderstalige opleidingsonderdelen of van anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen?

8.2.2.3. Op welke wijze voorziet de instelling voor studenten in aangepaste voorzieningen, waaronder een kosteloos toegankelijk en behoeftedekkend aanbod van Nederlandstalige en anderstalige taalcursussen en taalbegeleidingsmaatregelen?

- Taalopleidingsonderdelen in het opleidingsprogramma
- Cursussen Engels vermeld in 8.1.2
- Cursussen Nederlands vermeld in 8.1.2

8.2.2.4. De studenten hebben het recht om over een AOO het examen in het Nederlands af te leggen indien er binnen de opleiding geen NI OO equivalent is binnen een initiële Nederlandstalige opleiding

- Hoeveel studenten maken hiervan gebruik?
- Voorziet de instelling in een specifieke procedure om dit aan te vragen?

Met betrekking tot anderstalige opleidingsonderdelen in initiële Nederlandstalige opleidingen kunnen de studenten desgewenst het examen in het Nederlands afleggen. Om hieraan tegemoet te komen worden de examenvragen van deze opleidingsonderdelen in de meeste gevallen in het Nederlands en in het Engels voorzien. De student kan in het Nederlands dan wel in het Engels antwoorden. Aangezien nergens geregistreerd wordt of studenten in het Nederlands dan wel in het Engels geantwoord hebben op het examen, is het niet mogelijk om aan te geven hoeveel studenten hiervan gebruik maken.

Door deze werkwijze is het bovendien niet nodig om te voorzien in een procedure om de student dit te laten aanvragen.

8.3. Gedragscode

De gedragscode zoals omschreven in artikel II.272 van de Codex Hoger Onderwijs wordt ter beschikking gesteld op de volgende UHasselt-website: <http://www.uhasselt.be/UH/onderwijs-en-examenreglement/OER-regeling/Onderwijsregeling/2-Taalregeling.html>.

www.uhasselt.be

Universiteit Hasselt

Martelarenlaan 42 | BE-3500 Hasselt

Tel. +32 (0)11 26 81 11 | Fax: +32 (0)11 26 81 99

E-mail: info@uhasselt.be